

TARRAGONA INAUGURA L'ANY DEDICAT AL CARDENAL VIDAL I BARRAQUER

Cardenal de la pau

Fins al 26 d'octubre es pot visitar l'exposició *L'Església de Tarragona (1936-1939). Testimoni de fe* al claustre del Sagrat Cor del Centre Tarraconense El Seminari. La mostra recull objectes i documents sobre l'impacte de la persecució religiosa en el clergat diocesà de Tarragona. És l'avantsala dels actes amb motiu de la beatificació de 522 màrtirs del segle XX que es farà a Tarragona el 13 d'octubre vinent.

Joan Boronat

El dia 13 de setembre es van complir setanta anys de la mort del cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer, arquebisbe metropolità de Tarragona i primate de les Espanyes. A partir d'ara hi ha tot un any per honorar la memòria del considerat *Cardenal de la Pau*. L'inici d'aquest reconeixement va tenir lloc a Tarragona el dijous 12 de setembre, amb una eucaristia presidida per l'arquebisbe Jaume Pu-

jol i concelebrada pels bisbes de Lleida, Solsona, Urgell i l'abat de Montserrat. Posteriorment es va fer una conferència sobre la figura de Vidal i Barraquer i es va interpretar un fragment de l'oratori *Pau i Fructuós*. Al llarg dels diversos parlaments es va destacar el tarannà dialogant del cardenal i el seu treball a favor de la pau i la concòrdia.

P 3-4

La proximitat del Papa amb els refugiats

El Pontífex ha tornat a trobar-se amb un grup de refugiats. Aquest cop ho ha fet en visita privada al Centre Astalli de Roma, administrat pel Servei Jesuïta als Refugiats. Allà, el Papa ha dit que cadascú «és portador d'una riquesa, sobretot, una riquesa humana i religiosa que ha de ser acollida i no temuda». D'aquesta manera, Francesc decideix aplicar els discursos en els quals convida a sortir cap a les perifèries per trobar el germà, i així ho fa ell també. P 7

SUPLEMENT

ESPECIAL BEATIFICACIONS

Màrtirs de l'Orde de la Mercè

Sumari

- P 10 «El Papa contra la guerra», per Alfons Banda
- P 16 Lifeteen, nova experiència de catequesi juvenil
- P 20 S'atorga la Medalla d'honor a Núria Gispert
- P 23 Joan Busquets parla del dret a decidir
- P 27 L'aventura evangelitzadora de Paz Matud

Editorial

Civisme i pactisme

Les manifestacions sobiranistes catalanes d'aquest mes de setembre, amb ressò internacional, s'han caracteritzat pel seu civisme, que en el seu sentit estricte és el zel pels interessos i les institucions de la pàtria. El civisme ni és una doctrina, ni és un art, ni és una ciència... és una disposició del cor i de la intel·ligència. Per això aquests dies han contrastat encara més certes afirmacions reaccionàries insultants sobre el debat sobiranista difoses a través dels mitjans de comunicació social, alguns dels quals propers a l'Església.

El bisbe Joan Carrera —del qual el mes entrant celebrem el cinquè aniversari del traspàs— en un dels seus darrers escrits a *Catalunya Cristiana* comentava el llibre *Nació i magisteri pontifici* de mossèn Antoni M. Oriol que, deia, «corona una llarga trajectòria d'estudi constant i lúcida de la Doctrina Social de l'Església». Mons. Carrera sintetitzava: «La clau per obrir el conflicte comença amb la distinció neta del concepte de nació i el d'estat. La nació és una realitat prèvia que pot esdevenir o no estat. Per això hi ha molts estats plurinacionals.

D'aquí se'n segueixen drets i obligacions que la doctrina pontificia detalla: correspon a l'estat el servei equitatiu de totes les nacionalitats que l'integren i a aquestes l'obertura als valors que aporten els altres grups nacionals. Entra en aquest capítol el dret, no per més polèmic menys legítim, a autodefinició.»

L'historiador Jaume Vicens Vives, en el seu llibre *Notícia de Catalunya* (1954), reeditat recentment, ja convidava a meditar sobre «el jaient pactista de la nostra mentalitat que en essència no és altra cosa que defugir qualsevol abstracció, anar a la realitat de la vida humana i establir la més estreta responsabilitat col·lectiva i individual en el tractament de la cosa pública». I el periodista nord-americà Robert D. Kaplan afirmava recentment: «Una Catalunya amb èxit ha d'existir en harmonia amb Espanya.» Confiem, doncs, que lluny d'extremismes excloents, s'imposi el seny, el civisme i el diàleg franc. Que com declarava el mateix president del govern espanyol, Mariano Rajoy, es treballi en l'enfortiment de llaços i es defugin els enfrontaments.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansotegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Carlos Amigo, Alfons Banda, Pilarín Bayés, Miquel Barbarà, Rosa M. Boixareu, Joan Busquets, Agustí Codinach, F. Diego Espuny, Joan Guiteras, Bernat Juliol, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Jordi Pérez, Joan Piñol, Quique, Josep Rius-Camps, Josep M. Sabé, Lluís Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 125 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou llindar

Una pilota a canvi de pedres

Cada dia aprenem. I, que bé si aprenem coses bones. M'ha emocionat conèixer la vida d'un capellà i tot el bé que va fer a la parròquia i, des d'ella, servint la gent del barri en un moment de necessitat de molta cohesió social. Una persona encarnada que respirava al ritme de les aspiracions justes que naixien d'un ambient assedegat de formació, de solidaritat i d'ajuda als més pobres. Ara, ha estat la mateixa societat la qui ha reconegut el seu testimoni de capellà enmig del poble, tal com ens demana la gent que siguem, perquè així també ho demana Jesús.

L'escola, la catequesi, els joves, tot allò que pot assegurar un futur diferent per una societat que

volem nova. La construcció de l'església parroquial havia de venir després i oferir-la a una comunitat en creixement. Avui es veu el resultat, el d'unes famílies que sintonitzen amb l'Evangeli i es preocupen perquè la relació humana dins el barri sigui cada dia més un exemple de convivència. Al costat de les persones, entre elles i al seu servei hi ha molt per fer cada dia, fins a donar-hi la vida, com Jesús. Veig així la missió de l'Església i dels qui la formem.

El reconeixement públic de l'entrega d'aquest capellà, mort durant la guerra, refugiat a casa seva i tuberculós li ha dedicat un carrer molt a prop de la parròquia. El seu nebot, també capellà, entre moltes altres coses del bé que va fer, ens ha contat

que un dia, enmig del carrer, uns nois li van tirar pedres, però ell va respondre donant-los una pilota perquè aprenguessin a actuar d'una altra manera. Una pilota a canvi de pedres. Una proposta de pau a canvi de violència. És tota una lliçó, tot un art d'humanitat saber-ho fer, que mostra l'autèntica cara de l'Evangeli i que en aquests temps hauríem d'aprendre bé tots. També aquests dies estem presenciando respostes violentes a actituds pacífiques de reivindicacions justes. Tanmateix no podem defallir treballant per la pau i el diàleg, perquè sabem bé, com diu el salm, que l'amor i la fidelitat es trobaran, es besaran la justícia i la pau.

**Sebastià Taltavull
Anglada**

Bisbe auxiliar de
Barcelona

Any cardenal Vidal i Barraquer

Se celebren 70 anys de la mort del qui fou arquebisbe de Tarragona

Joan Boronat
Tarragona

El dia 13 de setembre es van complir setanta anys de la mort del cardenal Francesc d'Assís Vidal i Barraquer, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat de les Espanyes. Hom pot pensar que 70 anys no és una efemèride d'aquelles que solen marcar les commemoracions relacionades amb el naixement o la mort de singulars personatges de la història. Però la celebració de l'Any de la Fe i la beatificació dels màrtirs del segle XX, que tindrà lloc el proper 13 d'octubre a Tarragona, és un relligat gairebé indissociable.

La fe és la que presideix cadascun d'aquests escenaris instal·lats en el marc de la persecució religiosa del segle passat a l'Estat espanyol, agreujada per la guerra civil i les posteriors conseqüències. D'aquí que, en aquest context, boci d'història, el cardenal Vidal i Barraquer esdevingui una figura cabdal, que va patir l'odi a la religió i la incomprensió dels que la van enlairar com a estendard.

A partir d'ara hi ha tot un any per honorar la memòria del considerat *Cardenal de la Pau*. L'inici d'aquest reconeixement va tenir lloc a Tarragona el dijous 12 de setembre. *L'Any Cardenal Vidal i Barraquer, testimoni fidel (1943-2013)* es va encetar amb una eucaristia a la tarda, a la catedral de Tarragona, la seu del purpurat cambrienc mort a l'exili, oficiada per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i concelebrada per l'arquebisbe Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell; el bisbe de Lleida, Joan Piris; el bisbe de Solsona, Xavier Novell, i l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler, a més d'un bon nombre de sacerdots.

Representants de les institucions també es van voler sumar al reconeixement, com la presidenta del Parlament de Catalunya, Núria de Gispert; l'alcalde de la ciutat, Josep Fèlix Ballesteros, o el president de la Diputació de Tarragona, Josep Poblet, entre d'altres personalitats de la vida política. A més hi hagué la presència de familiars de Vidal i Barraquer. Prèviament es va visitar la cripta que des de l'any 1978 acull les seves despulles, traslladades des de Suïssa.

Purificació de la memòria

La purificació de la memòria del cardenal Vidal i Barraquer va ser l'eix central de la brillant conferència dictada pel canonge mossèn Manuel M. Fuentes Gasó, arxiver diocesà i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. En els inicis del seu parlament, Mn. Fuentes es va referir a les paraules dirigides pel Dr. Salvador Rial, vicari general del cardenal Vidal i Barraquer, en el moment d'acomiar-se dels fidels tarragonis, en les quals va assenyalar al prelat com «la primera víctima del clergat de l'arxidiòcesi, sense efusió de sang, però autèntic màrtir sofrent de la persecució».

Amb un Paranimf del Seminari ple de gom a gom, va caldre una de les noves sales de conferències del Centre Tarraconense el Seminari per donar cabuda

Parlament de Catalunya

Moment de l'acte celebrat al Paranimf del Seminari.

al nombrós públic congregat, que va seguir-hi la conferència a través d'una gran pantalla. Mn. Fuentes afirmà que el cardenal Vidal i Barraquer «pertany al col·lectiu d'homes i dones que, mentre viuen, generen fil·lies, però que també convoquen geloses fòbies». Posteriorment, manifestà que segurament la formació jurídica del cardenal «el va ajudar a esdevenir un home que naturalment valorava i emprava el diàleg i que tendia a bastir ponts».

En la seva dissertació Mn. Fuentes narrà l'episodi de la detenció de Vidal i Barraquer i el seu estimat bisbe auxiliar, Mons. Manuel Borràs, i posà èmfasi en el lema episcopal del prelat: «Estimeu-vos els uns als altres.» Del cardenal destacà el seu treball a favor de la pau «malgrat els limitats instruments que li imposaven les especials circumstàncies del seu exili».

Núria de Gispert va destacar el coratge, compromís, coherència i catalanitat de Vidal i Barraquer, «que tant va fer perquè Catalunya i Espanya visquessin en harmonia, treballant per la concòrdia i posant els fonaments de la pau futura, que va defensar fins a la mort». Així mateix considerà que «el cardenal Vidal i Barraquer estaria molt d'acord amb això que diem el dret a decidir».

En la seva intervenció, l'arquebisbe Jaume Pujol va posar l'accent en «el foment de la pastoral conjunta als bisbats de Catalunya, per part de Vidal i Barraquer», per afegir que va ser un bon bisbe que cercava «el millor per a les persones i l'Església; que no es va voler lligar a un corrent d'opinió», en referència a la negativa de signar la carta col·lectiva de l'episcopat espanyol de suport al general Franco.

A la sala del Paranimf es va descobrir una placa que recorda que aquest espai va ser durant la guerra civil seu

«Va ser un bon bisbe que cercava el millor per a les persones i l'Església; que no es va voler lligar a un corrent d'opinió»

del Tribunal Popular, on van ser jutjats alguns dels sacerdots i religiosos màrtirs. Posteriorment, al claustre de Sant Pau es va interpretar un fragment de l'oratori *Pau i Fructuós*.

Relíquies de martiri

Fins al 26 d'octubre es podrà visitar l'exposició, que es va inaugurar a continuació, al claustre del Sagrat Cor del Centre Tarraconense El Seminari: *L'Església de Tarragona (1936-1939). Testimoni de fe*. L'horari, aquest mes de setembre, és de dilluns a divendres, de 10 a 13 i de 17 a 20 h; a l'octubre, de dilluns a dissabte, amb el mateix horari, i els diumenges de 10 a 13 h.

La mostra ofereix una estadística dels preveres immolats a les diòcesis de Catalunya i l'impacte de la persecució religiosa en el clergat diocesà de Tarragona. En dos plafons es recullen les vicissituds del cardenal Vidal i Barraquer, amb fotografies de la imposició del capel cardenalici, l'exili, i de la capella de la cartoixa de la Valsainte, on va ser enterrat.

En uns altres es pot veure el monument erigit el 1959 al coll de Lilla, just al punt on va ser assassinat el bisbe Borràs, i la recerca de les seves restes —mai localitzades— al cementiri de Lilla. Precisament en una de les vitrines hi ha exposades les sabates del bisbe, socarrimades pel foc, els guants i la mitra. També es pot contemplar el manteu episcopal de seda i la sotana esfilagarsada del prelat.

Així mateix, es dona una visió de la destrucció del patrimoni artístic i documental, la persecució i els vaixells-presó, el culte clandestí, la correspondència dels empresonats, targetes d'identificació o el pa àzim per a la celebració eucarística, entre d'altres objectes i documents.

Un deute encara

Miquel Barbarà Anglès

Degà-president del Capítol de la Catedral Metropolitana i Primada de Tarragona

Estem en deute amb el cardenal Vidal i Barraquer. Al Seminari no ens en van parlar mai. Només en feia esment el barber, el Sr. Julià. I ell, amb el seu llenguatge deia: «si tornés el "cadernal"...» (ho deia així) i la frase quedava en suspens. Hi va haver un pacte de silenci. Ni els seus més addictes en podien parlar, com és el cas del seu estimat secretari, el Dr. Joan Viladrich, que va estar amb el cardenal refugiat a Poblet, que el va acompanyar a l'exili i estava amb ell quan va morir a la Vallsainte, a Suïssa. El Dr. Viladrich era un home molt fidel i d'una gran reserva. Externament podia semblar que s'havia oblidat del cardenal. Però no. Ara sabem que mentre aquí es guardava una gran discreció, ell i altres prohoms, com el Dr. Carles Cardó, estaven en contacte i feien els seus informes a Roma.

Eren homes fidels, discrets i clari-vidents. Per exemple, en un d'aquests informes, si no recordo malament, dels anys cinquanta del segle passat, el Dr. Carles Cardó ja profetitzava: «Ens volen dividir Catalunya i no per motius pastorals sinó per motius polítics.» Han fet falta més de 50 anys per a executar-ho... però finalment s'ha fet. Honor al profeta i desgràcia als executors.

Va costar de recuperar la memòria del cardenal Vidal i Barraquer a causa de les persones més fidels a Franco que a l'Evangeli que ha de viure l'Església. Franco no el va deixar tornar ni viu ni mort. Quan va morir a Suïssa, l'any 1943, els monjos cartoixans van pensar que, com que el prendrien cap a Tarragona, no l'havien d'enterrar. Van deixar la caixa en un altar lateral de l'església esperant que el prenguessin cap a Tarragona. Va haver d'esperar 35 anys per tornar a Tarragona, sense enterrar.

I encara l'any 1978, l'any del retorn de les despulles mortals —i ho dic amb seguretat perquè hi vaig intervenir—, a l'hora del retorn vam tenir una certa por que passés alguna cosa, de tal manera que el furgó amb la caixa de les despulles va arribar a l'arxidiòcesi un dia abans del que consta oficialment. Va estar amagat en una església de la costa i l'endemà al matí va entrar el furgó a l'autopista, sortint-ne com si arribés de Suïssa.

El retorn de les despulles mortals del cardenal Vidal i Barraquer va ser una festa impressionant de tota la societat catalana. L'arquebisbe Pont i Gol va constituir una comissió amplíssima en la qual estava representada tota la realitat eclesial i civil de Catalunya. Havíem

«A l'hora del retorn vam tenir una certa por que passés alguna cosa, de tal manera que el furgó amb la caixa de les despulles va arribar a l'arxidiòcesi un dia abans del que consta oficialment»

pactat amb el president Tarradellas, a Sant-Martin-Le-Beau, que el Govern de la Generalitat no hi seria per evitar qualsevol interpretació política, però que el Govern vindria a Tarragona uns dies després a retre-li homenatge, com així es va fer. Tots vam poder apreciar

que el seu cadàver està incorrupte.

Qui més va iniciar la recuperació de la memòria del cardenal va ser Mn. Ramon Muntanyola, que va publicar el llibre *Vidal i Barraquer, el cardenal de la pau*. Molts clergues hi van, ens hi vam, afegir. Després l'home clau per a la recuperació de la memòria del cardenal de la pau va ser l'arquebisbe Josep Pont i Gol. Aquest era molt conscient del que va ser i va fer el cardenal i tenia molt clar que havia de *promoure* el retorn de les despulles mortals del cardenal. Un home, Pont i Gol, que encara amagat en una golf, on va estar durant els anys de la guerra, va veure per una finestreta el que passava a la plaça del poble, el Palau d'Anglesola, en arribar les tropes franquistes, i en aquell moment —i té mèrit pensar-ho en aquella situació— ja va dir: «No és això.» Se li va representar clarament el que havia vist a Roma en temps de Mussolini. Pont i Gol ho tenia clar.

Per a l'arxidiòcesi de Tarragona és com un enigma que els dos capdavanters de les dues posicions de l'Església en aquells anys i en aquells fets fossin

dos cardenals fills d'aquesta: el cardenal Vidal i Barraquer, fill de Cambrils, i el cardenal Gomà, fill de La Riba. I els dos quan eren canonges de la catedral ja no s'avenien, ja tenien visions diferents de les realitats eclesials.

Sobre Vidal i Barraquer no solament hem de lamentar el silenci, o el menyspreu. No. Hi ha més: s'han escampat moltes falsedats, moltes calúmnies, moltes mentides o mitges veritats, que són les pitjors de les mentides.

S'ha fet molt en la recuperació de l'autèntica memòria del cardenal de la pau, però encara queda molt per fer.

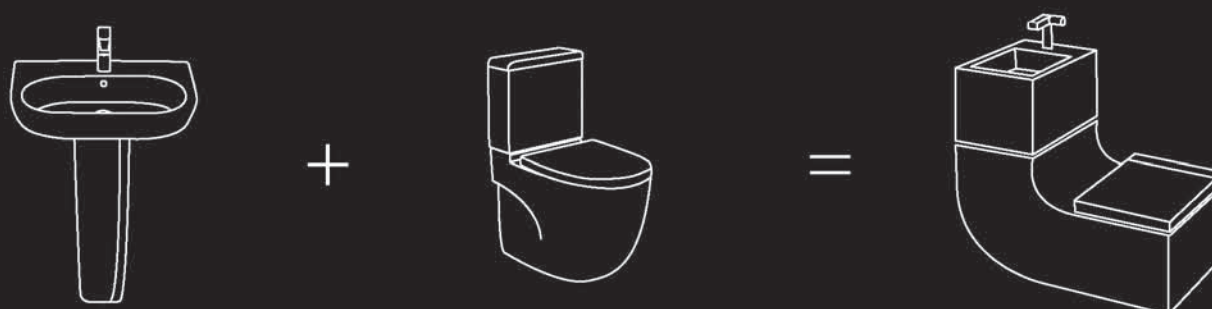
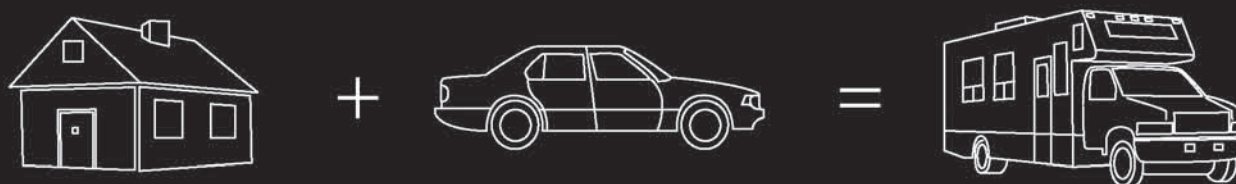
Penso que hem d'estar agraïts a l'arquebisbat de Tarragona que, en la proximitat de les beatificacions a Tarragona de 522 màrtirs, hagi establert l'Any Vidal i Barraquer amb una sèrie d'iniciatives que van en la direcció esmentada. En honorar els que van ser martiritzats en odi de la fe no podem oblidar o deixar en la penombra moltes altres persones que van haver de sofrir altres classes de martiris. Hi ha persones a qui

no van matar, però els van destrossar del tot la vida. Un llarg, penós i molt dolorós martiri. Com és el cas de Vidal i Barraquer. Ell va acceptar que l'anaven a matar quan a Poblet va sortir a requeriment del comitè i va dir al beat Manuel Borràs, el seu bisbe auxiliar: «Vostè, quedis aquí i faci tot el que pugui per l'arxidiòcesi.» El seu vicari general, el Dr. Rial, va escriure que el cardenal Vidal i Barraquer era el primer màrtir. L'actual arquebisbe, el Dr. Jaume Pujol i Balcells, ho afirma de manera clara i bella: «La tristes va acompanyar el cardenal Vidal i Barraquer fins a la mort. Va ser el martiri del cor.» Era el pastor de l'arxidiòcesi en comunió amb el qual van morir els màrtirs que són honorats com a beats i molts altres que han de ser reconeguts per tots nosaltres encara que per ara no els puguem dir beats. Hem de fer un reconeixement a tots els que van partir d'una manera o altra la mort cruenta o la mort a base de cops que destrossen la vida, tant si tenen molt de reconeixement com si no en tenen tant. Aquest Any Vidal i Barraquer ajudarà, sens dubte, a disminuir el deute amb el cardenal. Amb paraules d'un dels promotors diocesans, Mn. Manuel Fuentes, ha de servir per explicar en referència a Vidal i Barraquer «el compromís amb l'Església catalana... l'esforç per crear ponts de diàleg... i es pretén recuperar també la seva tasca constant des de l'exili: el seu treball per la pau i la preocupació per protegir de la persecució la seva Església».

Som fidels pel que fa a disminuir aquest deute. Segons un monjo cartoixà que l'assistia, el cardenal feia vida de monjo com un cartoixà i va dir: «Era un sant!» Augmentarà això el nostre deute?

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

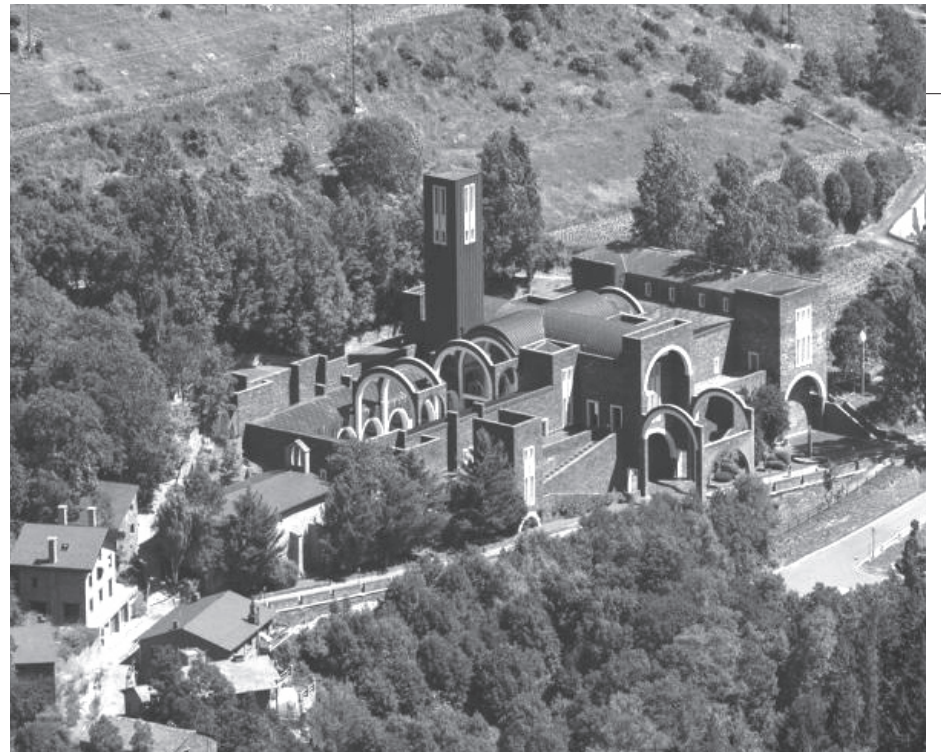
Excursions

Prepara't per viure una aventura
de **2 dies** amb el Club+amics...

La **SEU D'URGELL** i **ANDORRA** t'estan esperant

Reserva't els dies **5 i 6 d'octubre**

Per a més informació truca al **934 092 770**

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

✓ Del 12 al 19 de desembre

- Seguirem les petjades i els viatges de JESÚS; contemplarem el llac de Tiberíades, la terra i els paisatges de la Galilea on ell va viure la Jerusalem de la Passió i molt més.
- Escoltarem les seves paraules en la realitat geogràfica i en el context humà on van ser dites.
- En el nostre interior, podrem captar el ressò de la seva veu... Sentir el que va dir i com ho va dir.

AMB EL SUPORT DEL PREVERE QUE ENS ACOMPANYARÀ
DES DE BARCELONA HO ACTUALITZAREM,
ENS HI IMPLICAREM, HO CELEBRAREM

Expedicions culturals

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener 2014

Celebració de l'Epifania-TIMKAT- a la Jerusalem
africana-LALIBELA

CRISTIANISME ETÍOP

El Papa es troba novament amb un grup de refugiats

Visita el Centre Astalli de Roma, administrat pels jesuïtes

Mercedes De La Torre C.
Ciutat del Vaticà

Després del seu viatge a Lampedusa el 8 de juliol, on va saludar personalment uns quants immigrants novins a aquesta illa italiana, el papa Francesc es va trobar novament amb un grup de refugiats el 10 de setembre passat, amb motiu de la seva visita privada al Centre Astalli de Roma.

Es veu que les notícies dels naufragis al sud d'Itàlia, on moltes persones arrisquen la vida per fugir de les condicions de persecució als seus països, impulsa el Pontífex a donar exemple i a acostar-se a aquestes persones, sobretot joves, que han de recomençar de zero. D'aquesta manera, Francesc decideix aplicar els discursos en els quals convida a sortir cap a les perifèries per trobar el germà, i així ho fa ell també.

El Centre Astalli és administrat pel Servei dels Jesuïtes per als Refugiats (SJR). Des de fa més de 30 anys proporciona acollida i diferents serveis als refugiats i als qui demanen asil a Itàlia, com a orientació per als documents, classes d'italià, recerca de feina i un menjador.

Precisament, el Papa va arribar durant els torns del menjador i va saludar els comensals i els voluntaris que servien la taula. Va seure amb ells i li van oferir un *mate*. Després, va anar a la capella del centre per pregar uns moments, i des d'allà va passar a l'Església del Gesù on es va trobar amb diferents membres d'aquesta institució: operadors, voluntaris i amics.

El Sant Pare, juntament amb els convidats, va sentir els testimonis de dos refugiats: un sudanès i una dona siriana. Quan el Papa va pronunciar el seu discurs, va destacar que molts d'ells «porten una història de vida que ens parla dels drames de les guerres, dels conflictes, sovint vinculats a les polítiques internacionals», però va afegir també que cadascú «és portador d'una riquesa, sobretot una riquesa humana i religiosa que ha de ser acollida i no temuda». Ja que molts d'ells són musulmans o d'altres religions, els va encoratjar a no tenir por de les diferències perquè «la germanor ens fa descobrir que són un tresor, un regal per a tothom».

Així mateix, el Papa va recordar que sant Ignasi de Loiola desitjava que a la seva residència de Roma hi hagués un local per donar cabuda als més pobres, i va destacar que «el Senyor ens crida a viure amb més coratge i generositat l'acollida a les comunitats». Va reconèixer que, «òbviament, no és una cosa simple, cal criteri, responsabilitat, però també cal coratge», ja que es fa molt, però «potser estem cridats a fer encara més acollint i compartint amb decisió el que la Providència ens ha donat per servir».

En aquesta línia, el Pontífex va subratllar que servir vol dir «donar cabuda a

«La misericòrdia vertadera, la que Déu ens dóna i ens ensenya, demana justícia; demana que els pobres trobin la manera de deixar de ser-ho»

© L'OS... TORE ROMANO

la persona que arriba i donar-li la mà... sense càlculs, sense por... treballar al costat dels més necessitats i establir amb ells, primer de tot, relacions humanes i lligams de solidaritat; vol dir reconèixer i acollir les exigències de justícia i d'esperança i cercar plegats... camins concrets d'alliberament».

Acompanyar, que no és tan sols acollida, ja que va explicar que «no n'hi ha prou d'oferir un entrepà si no va acompanyat de l'oportunitat d'aprendre a caminar amb els propis peus», i va destacar que «la misericòrdia vertadera, la que Déu ens dóna i ens ensenya, demana justícia; demana que els pobres trobin la manera de deixar de ser-ho» per tal que ja no necessitin un menjador, un sostre improvisat, un servei d'assistència legal per veure reconegut el seu propi dret a la vida i a la feina.

Finalment, el Papa va animar novament a defensar els més febles, a rebre els pobres i a promoure la justícia perquè constitueixi el centre de tota tasca pastoral. En acabar el seu discurs, el Sant Pare va portar, juntament amb dos refugiats més, un ram de flors a la tomba del pare Arrupe, fundador del Servei dels Jesuïtes per als Refugiats el 1981, que està enterrat a l'Església del Gesù.

Les floretes del papa Francesc

«Els convents buits? Per als refugiats, que són la carn de Crist»

Leticia Soberón

Un nou signe fort de Francesc, un dir les coses pel seu nom, un toc d'alerta a la consciència, aquesta vegada adreçat a les congregacions religioses que, tantes vegades sense vocacions, es veuen amb el pes econòmic de mantenir enormes edificis buits, als quals cal donar ús i des-tí. Sovint aquests edificis s'han llogat com a hotels més o menys confortables, per obtenir-ne algun rendiment.

Però vet aquí que el 10 de setembre, el Papa va visitar a Roma el Centre Astalli, del Servei Jesuïta per als Refugiats, juntament amb l'Església del Gesù. Allà, adreçant-se tant als acollits a casa com als religiosos i personal que els atén, va dir el següent: «M'agradaria convidar els instituts religiosos a llegir seriosament i amb responsabilitat aquest signe dels temps. El Senyor ens crida a viure amb més coratge i generositat l'acollida a les comunitats, a les residències, als convents buits... Benvolguts religiosos i religioses, els convents buits no serveixen a l'Església per transformar-los en allotjaments i guanyar diners. Els convents buits no són nostres, són per a la carn de Crist, que són els refugiats.»

El Papa no és ingenu ni assistencialista. Sap que no n'hi ha prou amb donar menjar. Ell completa la seva crida subratllant que «la misericòrdia vertadera, aquella que Déu ens dóna i ens ensenya, demana justícia, demana que el pobre trobi el seu camí per deixar de ser-ho».

La indústria minera i la seva responsabilitat amb el medi ambient

El Pontifici Consell Justícia i Pau organitza una jornada sobre aquest tema

AICA

Ciutat del Vaticà

Organitzada pel Pontifici Consell Justícia i Pau, es va portar a terme recentment al Vaticà una jornada de reflexió sobre l'estat de la indústria minera, amb l'objectiu de trobar un model amb el qual no es repeteixin els «errors greus del passat» i que no pretengui només el major profit per als accionistes dels gegants de la indústria extractiva mundial.

Van participar a la trobada dirigents d'empreses com Anglo American, Areva, BHP Billiton, China Minmetals Corporation i Río Tinto, a més d'un delegat de la Secretaria d'Estat, l'International Council on Mining and Metals, el World Gold Council, i també Càritas internacional i Oxfam Amèrica.

El punt de partida, va explicar el Pontifici Consell Justícia i Pau, era la certesa que el sector miner necessita «un nou model de desenvolupament, que es fonamenti en la certesa que l'activitat d'extracció té èxit només si va acompanyat d'un ambient net, per comunitats locals vives i amb la fructificació de la riquesa minera de les nacions».

No és una via fàcil per a les empreses que estan acostumades a explotar els recursos dels països en via de desenvolupament i envers els quals no senten cap responsabilitat, per la qual cosa ignoren qualsevol consideració de caràcter ambiental o cultural.

No obstant això, com va assenyalar el cardenal Peter Kodwo Turkson, president del Pontifici Consell, la indústria minera és la primera que apareix a la Bíblia i res del nostre món no podria existir sense ella: «Preneu per exemple casa vostra: traieu-ne tot el que deriva de l'extracció minera i només us quedaria el préstec que heu de pagar!»

Per la seva banda, Tebaldo Vinci-guerra, oficial responsable de les qüestions ambientals del Pontifici Consell,

va assenyalar la poca coordinació entre les indústries mineres, els governs i les comunitats que viuen al territori. «Una gran part del que una companyia minera deixa com a diners va directament al govern, com a impostos, i sovint els responsables de l'empresa després no s'ocupen d'aquests diners.» Per això, va explicar, «hi ha una responsabilitat dels governs sobre com rebre aquests ingressos i com aconseguir invertir-los de la millor manera per a les poblacions

locals. El que és important és passar a una òptica en la qual la riquesa generada per les mineres sigui compartida per tots els actors involucrats.»

Missatge del Papa

El papa Francesc va enviar un missatge als participants de la trobada, en el qual va indicar la «complexitat de les qüestions ètiques» que planteja la indústria minera, i va explicar que és difícil resoldre-les amb «una resposta única».

«Al passat (i fins i tot avui, en molts casos) l'activitat de la indústria minera va ser considerada, i no sense motiu, com una explotació injusta dels recursos naturals i de les poblacions locals, de vegades reduïdes fins i tot a l'esclavitud i obligades a traslladar-se, abandonant els llocs d'origen. L'activitat extractora, com tantes altres activitats industrials, té repercussions ecològiques i socials que passen d'una generació a l'altra», es llegeix al missatge.

El Pontífex va admetre que la jornada organitzada pel Vaticà no serà suficient per delinear un nou rumb. Amb tot, va servir per ajudar a elaborar un procés de decisions en el sector «més conscient» i que «prengui en consideració la complexitat dels problemes en un context de solidaritat», i que estigui impulsat per «principis morals que persegueixin el bé de totes les parts involucrades».

El Vaticà, disposat a entregar l'exnunci a la justícia dominicana

ACI / Ciutat del Vaticà

El director de la sala de premsa vaticana, el pare Federico Lombardi, ha assenyalat que el Vaticà està disposat a col·laborar amb les autoritats de la República Dominicana «en tot el que requereixin», en relació a la investigació que es fa a l'exnunci en aquest país, l'arquebisbe Joseph We-

solowski, acusat d'abusos sexuals amb adolescents.

En declaracions als periodistes a Roma, el P. Lombardi ha explicat que va ser el mateix cardenal Nicolás de Jesús López Rodríguez, arquebisbe de Santo Domingo, qui «ha informat immediatament, en el mes de juliol, poc abans del viatge al Brasil, al Sant Pare de l'existència d'acusaci-

ons serioses contra l'aleshores nunci de la República Dominicana». El sacerdot ha insistit, a més, que «com a conseqüència d'això la Secretaria d'Estat ha intervingut ràpidament, a principis d'agost, a penes va tornar del viatge del Brasil, va cridar el nunci, el va rellevar del seu càrrec i va iniciar una investigació confiada a la Congregació per a la Doctrina de la Fe». «En les darreres setmanes —ha afegit— la Secretaria d'Estat ha expressat la intenció de col·laborar amb les autoritats dominicanes en tot el que requereixin.» El pare Lombardi

ha dit, finalment, que «el cessament del nunci no manifesta la intenció d'evitar que assumeixi la responsabilitat per les conclusions eventuais a les quals s'arribi».

D'altra banda, el cardenal López Rodríguez ha explicat als mitjans dominicans que va rebre les acusacions contra l'exnunci a partir d'«informacions confidencials» que va portar al Vaticà, i que ara cal esperar el procés perquè «és una situació molt greu. Si hi ha proves categòriques, aleshores no hi ha res a discutir. No he defensat mai el que és indefensable».

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95

F 93 412 44 55

Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04

F 93 308 71 93

Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

El Papa es reuneix amb la Cúria

R.V. / Ciutat del Vaticà

El Papa s'ha reunit amb els caps dels dicasteris i dels diferents departaments del Vaticà. Ja s'havia trobat amb cadascun d'ells en els primers mesos del seu pontificat per a un ampli col·loqui i intercanvi d'impressions. Ara els ha volgut reunir a tots en una trobada presidida per ell mateix per escoltar-ne els punts de vista i les observacions sobre els diferents afers

del Vaticà, i per saber com va la seva feina en el context d'aquests primers mesos de nou pontificat. La reunió amb els caps dels dicasteris vaticans forma part de la reflexió que fa el papa Francesc sobre el govern de l'Església, que aviat comptarà amb altres moments importants: el consistori del 30 de setembre i la reunió que el Pontífex mantindrà amb el grup dels vuit cardenals nomenats per ell mateix, els primers dies d'octubre.

Àvila

Santa Teresa, una dona d'actualitat

Més de 5.000 participants en línia al IV Congrés Internacional Teresià

Rosa María Jané Chueca
Àvila

Del 2 al 8 de setembre s'ha celebrat a Àvila el IV Congrés Internacional Teresià, organitzat per CITEs-Universitat de la Mística, amb el tema *El Castillo interior o Las Moradas*. Com explica a *Catalunya Cristiana* Javier Sancho, director de CITEs-Universitat de la Mística, «en aquest congrés ha quedat molt palesa la gran actualitat de Teresa. La seva vida i la seva obra té una paraula a dir a la recerca de sentit, als desitjos de plenitud de la humanitat». També per a l'Església, la santa avilesa té molt a aportar: «És un agent fonamental per a la nova evangelització. És una dona d'un gran realisme, amb una forta vida d'unió amb Crist.» Per a Javier Sancho, santa Teresa de Jesús «té una gran capacitat de descobrir la profunditat de l'ésser humà, per això va més enllà del temps i l'espai».

Durant una setmana, unes 250 persones han participat en les diferents conferències d'aquest congrés i es calcula que més de 5.000 l'han pogut seguir a través d'internet, transmès en quatre llengües.

Si tenim en compte les notícies que ocupen l'actualitat, sembla que en aquests moments la societat està immersa en una nit fosca ben profunda, on la creu sobresurt amb especial intensitat. Per això, Javier Sancho considera que «Teresa ens ofereix moltes llums perquè és una dona molt realista que integra totes les dimensions del patiment que formen part de la pròpia vida. Ens ensenya que és possible omplir de valor el patiment. Teresa ens planteja un procés espiritual que ens pot ajudar al guariment personal».

En aquest congrés s'ha reflexionat sobre com portar santa Teresa al món de la cultura, a diferents àmbits de la vida. Fins i tot, s'ha tractat el tema del congrés des de la perspectiva jueva i islàmica. En aquest sentit, el director del CITEs-Universitat de la Mística reconeix que «en tot el procés teresià es constaten unes coincidències amb els personatges d'altres àmbits religiosos. Coincideixen en l'essencial, i aquest és un camp de trobada increïble».

El programa del congrés ha estat prou ampli i variat: conferències, taules rodones, visites teatralitzades, una vetllada musical i una exposició. El mal temps va obligar que la visita teatralitzada completa a la ciutat d'Àvila s'hagués de modificar; això no obstant, es va poder complir amb el programa previst. L'exposició sobre *Las Moradas*, de caràcter pedagògic que il·lustra de manera creativa i gràfica el missatge de santa Teresa, va estar disponible durant i després del congrés. Està pensada com una

«Santa Teresa de Jesús té una gran capacitat de descobrir la profunditat de l'ésser humà, per això va més enllà del temps i l'espai»

2014, encara que nosaltres tenim la idea d'arrencar ja al mes d'abril, que és quan se celebra el 400 aniversari de la beatificació».

De fet, s'ha preparat un nou congrés internacional a Àvila, del 21 al 24 d'abril, pensat perquè les universitats d'arreu del món tinguin una impli-

cació especial. Entre els centres que han assegurat la seva col·laboració destaca la Universitat Ramon Llull. A la pàgina web www.mistica2014.com hi ha disponible tota la informació sobre aquest esdeveniment sobre la santa d'Àvila amb el tema *Fe i experiència de Déu*.

mostra itinerant, per la qual cosa és possible sol·licitar a CITEs-Universitat de la Mística aquesta exposició.

V Centenari

Aquest 2013 ha estat el quart any consecutiu que se celebra aquest congrés, que forma part del camí que recorre el Carmel Descalç cap a la celebració del V Centenari del naixement de Teresa de Jesús, el 2015 (28 de març).

De cara a aquest centenari, una manera de preparar-se és la lectura, cada any, d'una obra principal de santa Teresa de Jesús. Enguany tocava la seva obra cimal, *Las Moradas*, per la qual cosa el tema per a aquesta edició del congrés estava molt clar... Com ens indica Javier Sancho, «estem gairebé a les portes del V centenari. Oficialment, començarà l'octubre del

LES PREGÀRIES SÓN ELS ESPAIS MÉS ESCOLTATS DE

✠* RàdioEstel

Ajuda'ns a disposar dels recursos suficients per continuar emetent cada dia aquestes paraules de súplica, d'acció de gràcies i de lloança.

Podeu fer la vostra aportació:
Xec nominatiu a Ràdio Estel
(C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona)

Ingrés o una transferència al nostre compte de
"la Caixa" 2100 3013 25 2200406287

Punt de vista

Alfons Banda Tarradellas
Fundipau

El papa Francesc contra la guerra

La catastròfica deriva, a Síria, de les mobilitzacions per una societat més oberta ha portat a una situació extrema. La repressió inicial dels ciutadans per part del govern dictatorial d'Al-Asad va abonar l'aparició d'una resistència armada i l'espiral no ha parat de créixer fins a fer del conflicte una confrontació internacional del qual ja en són protagonistes estats i forces armades irregulars. L'ONU, paralitzada per la seva estructura, ha estat, un cop més, incapaç de fer callar les armes. El resultat: desenes de milers de morts i milions de desplaçats i d'exiliats. En aquesta situació el gravíssim episodi de la mort de més d'un miler de civils per armes químiques ha estat assenyalat per algunes potències com un punt límit. El problema és que la resposta proposada tornava a insistir en la violència; una vegada més apagar el foc amb gasolina.

A primers de setembre el papa Francesc ha desplegat una intensíssima activitat per la pau. El Pontífex ha activat tots els mecanismes: missatges a través del Twitter, o pronuncisats personalment en diverses ocasions, carta al president Putin, com a president de torn de la reunió del G-20, demanant que la comunitat internacional «abandoni tota vana pretensió d'una solució militar», reunió al Vaticà amb els ambaixadors dels estats acreditats per exposar-los la seva oposició a la guerra, i convocatòria d'una jornada universal de pregària i dejuni per la pau. Desenes de milers de catòlics, persones d'altres religions i també molts no-creients, van secundar-la a Roma i a tot el món

es van organitzar vetlles paral·leles, també als Estats Units, on els bisbes han adreçat una carta al president Obama. Amb aquestes activitats i preses de posició el papa Francesc assumeix el clam de la humanitat «Guerra mai més! Mai més la guerra!», exclamant a la plaça de Sant Pere: «Cridem tots junts: sí, la pau és possible!» i ho fa declarant-se un «intèrpret del crit llançat des de totes les parts de la Terra, de tot el poble, del cor de cadascú, de l'única gran família que és la humanitat, amb angouxa creixent: el crit de la pau!». Però el papa Francesc expressa també un dubte d'enorme transcendència: potser la guerra no és només una desgràcia. I així en el moment de l'Àngelus, el diumenge 8 exclama: «Sempre queda el dubte de si aquesta guerra és de veritat una guerra o una guerra comercial per vendre armes o per a incrementar-ne el comerç il·legal.» És un dubte que apunta, que obliga, a un ambiciós programa d'acció per arribar a l'eradicació del comerç d'armes.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral
de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Paciència, benignitat, mansuetud

«Doneu-nos els fruits de vostre Esperit Sant: la paciència, la benignitat, la mansuetud.» És una de les pregàries de l'oració matutina (Laudes) corresponent al dilluns de la segona setmana, de la Litúrgia de les Hores. Una oració admirable que toca la profunditat de la fe del cristià. Una tríada de virtuts per mostrar el rostre diví i humà del testimoniatge cristià. Virtuts necessàries per a l'evangelització.

En efecte, sense paciència, benignitat i mansuetud no és possible proposar el missatge evangèlic. Jesús fou pacient amb els seguidors i deixebles. Benigne i humil de cor. Hem estat enviats a l'estil del Mestre. Les virtuts no són només un esforç de la persona, sinó, primàriament, do divinal. El més assenyalat és suplicar-les al Senyor, a fi que siguem capaços de posar el millor de nosaltres en la tasca de sembrar l'evangeli, de mostrar el veritable rostre de Crist. Diví i Humà.

La paciència és la virtut o qualitat del qui sap suportar sense pertorbació de l'ànim els infortunis,

les ofenses i els treballs. Una qualitat del qui suporta amb calma l'espera d'una cosa que triga, la durada d'un treball. Virtut cristiana oposada a la ira. Nosaltres mateixos assolim les virtuts a poc a poc; no per això puc ser impacient. Els altres, en el seu camí espiritual, necessiten la nostra paciència.

Qui és benigne? El que té o mostra una disposició a voler bé, a la benevolència. La benignitat és algú d'acció suau. Acció suau que enforteix al que la practica. No emmascara la realitat, sinó que la fa ser ben real. Sense benignitat res no seria humà. Déu és el suprem benigne. Basta llegir les Escripures i mirar el rostre de Crist.

La mansuetud és una virtut que fa ser suau, dòcil, plàcid i pacient. S'oposa a ser esquerp. No regeix pas una acció indiferent, sinó que aferma els objectius. Amb una gran delicadesa envers els altres.

Els creients som imperfectes. Les tres virtuts han d'anar creixent en el nostre cor. Cal demanar-les al cel i practicar-les amb força.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

El safrà

Dos records d'infància m'uneixen a aquesta espècia. La meua mare en tirava a l'arròs, que, en temps de postguerra, era un plat escollit i reservat per a les festes. Ella deia que li donava color. Després he comprovat que és un condiment de primera categoria que afegeix una certa aroma al plat. Al convent dels carmelites de Burgos hi havia un frare llec, hortolà, apicultor, i el cuiner de la comunitat, anomenat Rafael. Gaudia de l'amabilitat senzilla i la simpatia humil que generalment enriqueix els germans que exerceixen aquestes feines que no llueixen. En un racó tenia unes quantes plantes que, en certa època, rebien molta cura. De les flors en recollia uns filets, fins i diminuts, que deixava assecat a la cuina. Fins aquí, i sense anomenar-lo, m'he referit al safrà. Més tard vaig saber que és un producte molt car i que gairebé havia desaparegut del rebost familiar. No va ser mai substituït per colorants sintètics. Fa poc m'he assabentat que a l'Orient afegeixen cúrcuma a molts plats, espècia a la qual anomenen el safrà dels pobres, per això l'esmento.

La meua sorpresa va ser quan llegint, com tantes vegades he fet, el Càntic dels Càntics (4,14) em vaig trobar que l'estimat, quan elogia l'estimada i es refereix al seu sensual atractiu, el compara amb el safrà, entre altres herbes aromàtiques. Excuso dir que, preveient que m'anava a referir a aquesta planta, que no apareix en cap altre lloc de la Bíblia, de seguida en vaig anar a comprar. Confesso que, tot i que m'esforço per olorar-la, no sóc capaç d'apreciar-ne cap perfum. Per a un botànic el safrà és el *Crocus sativus linnaeus*. La flor rep el nom de «rosa del safrà», expressió que recorda una melodia de sarsuela. L'espècia de què parlo són pròpiament els estigmes d'aquesta flor, que és estèril. Es reproduïx mitjançant el bulb que s'amaga sota terra. Heu contemplat mai la bellesa d'una llarga cabellera rossa, que acompanya un jersei violeta d'una noia espavilada de quinze anys? Doncs sentireu la mateixa satisfacció estètica quan contempleu aquesta flor.

Només se n'aprofiten els estigmes, de manera que llegeixo en algun lloc que calen 85.000 plantes per obtenir-ne un quilo, i en un altre lloc hi diu 250.000 flors. A ningú no li estranyarà, doncs, que el preu d'un quilo, l'any 2010, fos de 3.000 euros.

Pertany a la família de les iridàcies, que es caracteritza perquè tenen una flor de color lil·la on destaquen els estigmes i els estams. Brota de terra, sense tija. Cada exemplar té alguna petita fulla, de manera que un té la sensació que és el mateix Déu qui te l'ofereix per gaudir-ne.

El *Crocus minumus* és un safrà molt comú a la península. Jo l'he vist a Covadonga, pel passeig de la Quinta a Burgos i al Pirineu. Segons tinc entès, és tòxic, però mirar-lo no enverina i és tan bonic com la rosa del safrà. Quan algú en trobi alguna que recordi l'embruix del Càntic dels Càntics.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Intèrpret del crit de la pau

El papa Francesc no s'ha rentat les mans. Ha desitjat convertir-se en «intèrpret del crit que, amb angoixa creixent, s'aixeca en totes les parts de la terra, en tots els pobles, en cada cor, en l'única gran família que és la humanitat: és el crit de la pau!» (1 de setembre). Va proposar una jornada de dejuni i de pregària per la pau a Síria, a l'Orient Mitjà i arreu del món, que s'ha portat a terme el 7 de setembre al Pròxim Orient.

Si l'escalada de violència creix al mateix nivell que augmenta l'oposició del Papa a la guerra, serà interessant observar si es produeixen represàlies sobre la seva figura o sobre l'Església catòlica. Quan el papa Joan Pau II es va oposar rotundament a la guerra de l'Iraq, impulsada per Bush, acompanyada pels seus acòlits Blair i Aznar i escenificada a la cimera de les Açores, van començar a circular els dossiers sobre la pederàstia, que dormien amenaçants a les prestatgeries dels serveis d'intel·ligència nord-americans. Es van ressuscitar casos dels anys 60 i 70... Per anul·lar el missatge, calia desprestigiar els missatgers. Com que hi havia grans dosis de veritat en aquests informes, l'Església va quedar totalment esquitxada. Dolorós, molt dolorós, pensant especialment en les víctimes. El focus mediàtic es va concentrar en l'Església catòlica, i va deixar en la penombra moltes altres institucions, la qual cosa no beneficia les víctimes. A l'Església no hi va haver transparència quan es van produir els casos, però tampoc no n'hi va haver en qui tenia els informes i va esperar fer-los públics fins a veure beneficiats els seus interessos, sense pensar en el bé de les víctimes. La purificació que ha suposat afrontar la veritat representa un gran bé per a l'Església i actualment les mesures són dràstiques i fulminants. N'hi ha prou de veure que a la primera part de la web del Vaticà hi apareix una icona amb aquest títol: «Abusos contra menors. La resposta de l'Església.»

«El Papa crida a favor de la pau, malgrat que pot incomodar el poderós Obama i els interessos mesquins que promouen la guerra»

El Papa crida a favor de la pau, malgrat que pot incomodar el poderós Obama i els interessos mesquins que promouen la guerra. Si pateix represàlies, caldrà afrontar-les, però no ha de callar. El seu diagnòstic és encertat: «També hi ha "violència, divisió, rivalitat, guerra". Això passa quan l'home, cim de la creació, deixa de mirar l'horitzó de la bellesa i de la bondat, i es tanca en el propi egoisme. Quan l'home pensa només en si mateix, en els propis interessos i es col·loca al centre, quan es deixa fascinar pels ídols del domini i del poder, quan es posa al lloc de Déu, aleshores fa malbé totes les relacions, ho espatlla tot; i obre la porta a la violència, a la indiferència, al conflicte» (Vetlla de pregària de la pau, 7 de setembre).

La pregunta fonamental que recorre tota la història: «On és el teu germà Abel?» Viure el projecte de Déu a la història i acceptar les propostes de l'evangel·li constitueix el nucli de la revolució autèntica de l'amor. La guerra és la seva antítesi. La pau, el seu fruit.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Acompanyar... desastres?

He arribat a una conclusió després de tants anys d'experiència en aquest món de la marginació. És acceptar el que vulgarment es diu «un mal menor». És a dir que, quan no podem lluitar per aconseguir el millor, almenys fem tot el possible per evitar més mal. A això li poso un nom: acompanyar desastres. Sembla una mica derrotista, però us explico en què consisteix i potser em donareu la raó. Sovint no estem gaire d'acord amb les determinacions que prenen les persones a les quals acompanyem, però, per sobre de tot, hi ha la seva llibertat. Crec que no és el moment d'abandonar-les a la seva sort. Després de fer les advertències pertinents com una veritable amiga, no hi puc fer res més.

«Quan no podem lluitar per aconseguir el millor, almenys fem el possible per evitar més mal»

Però crec que tampoc no seria bo deixar que s'enfonsin i després dir-los aquesta frase que fa tant de mal: «Ja t'ho deia, jo.» Crec que el millor és continuar al costat de la persona, malgrat que no hi estiguis d'acord i fer que senti la teva estimació, la teva comprensió i el teu respecte per la seva lliure decisió.

Anem al cas concret que estic vivint i potser s'entendrà millor.

Fa anys que acompanyo i estimo un noi que vaig conèixer a la presó. Més endavant, quan en va sortir, fins i tot quan va ser fugitiu durant un temps i, de nou, quan va tornar a la presó. Són amitats que no es poden deixar precisament en els moments que més ho necessiten.

Al mateix temps i per diferents camins fa anys que acompanyo i estimo una noia en la seva peregrinació pel món de la droga, en els seus esforços per la seva lluita per sortir-se'n i en la seva actual rehabilitació. Per una d'aquelles «casualitats» de la vida, tots dos es van conèixer. La meua experiència em deia que la cosa perillava. Però qui sóc jo per judicar-ne les actuacions? Jo podia aconsellar, podia advertir, però sempre amb el respecte per les dues persones. El que no he pogut ni abans ni ara és treure'm la por de les conseqüències d'aquesta amistat que sabia on podia arribar. I tal com m'ho pensava, ha passat. La noia m'ha dit que està embarassada dels seus vis-a-vis.

I ara, em pregunto: és el moment de la famosa frase «ja t'ho deia jo»?

Doncs la meua experiència amb aquestes amistats meves em diu que ara em toca, més que mai, acompanyar en el que a mi em podria semblar un desastre i evitar que ho sigui amb la meua comprensió, amistat i ajuda. Oi que ara ho enteneu millor?

Zoom

Agusti Codinach

La Via Catalana va reunir almenys 1.600.000 persones, segons el Govern català. Des de Madrid es titllava d'exagerada la xifra. Malauradament, el ball de xifres sempre sol ser habitual. Però el que no es pot negar és que la cadena que va recórrer Catalunya de nord a sud va estar caracteritzada per la festa, l'alegria, el civisme i per una profunda ànsia de llibertat. El millor exemple per als sectors que sí que busquen la confrontació i que des dels seus mitjans de comunicació són capaços de convidar un militar retirat de l'exèrcit espanyol en una tertúlia sobre la Diada. I això a la televisió de la Conferència Episcopal Espanyola. Indignant!

Des del monestir

Ha mort el llatí?

Durant els mesos d'estiu, quan les jornades són més llargues i tranquil·les, aprofito per llegir aquells llibres que durant la resta de l'any havien anat quedant apilats a l'espera de temps millors. És així com enguany em vaig trobar entre les mans *El latín ha muerto ¡Viva el latín!*, una història de la llengua llatina obra del professor de Munic Wilfried Stroh. Aquest llibre, curiosament per la matèria de què tracta, va ser un èxit de vendes a Alemanya i la traducció castellana ja va per la tercera edició.

No deixa de ser estrany que una història de la llengua llatina despertí tant d'interès en la nostra societat d'avui dia. Una societat en què l'estudi del llatí ha quedat normalment marginat i arraconat a un pla molt secundari en la formació dels

nostres joves. Cada vegada menys gent coneix els grans autors llatins i les seves obres, colossals llegats de la nostra cultura occidental. En el nostre món de *sms* i de *whatsapp* sembla aparentment que la llengua de Ciceró i de Virgili, de sant Jeroni i de sant Agustí està destinada a una mort inexorable.

Un exemple paradigmàtic d'aquest desconeixement actual del llatí el vaig trobar també casualment aquest estiu tot veient un programa cultural d'una televisió estatal, emès ja temps enrere. En aquest programa es proposaven de mostrar la importància del llatí per a la nostra cultura. A part del seu pobre contingut, hi havia també una convidada, teòloga, que per il·lustrar el paper del

llatí en la litúrgia romana va començar citant dos mots «llatins» d'ús litúrgic que fins i tot han passat al nostre vocabulari habitual: *amén* i *al·leluia*. Dos mots que precisament no són llatins sinó d'origen hebreu.

Això no obstant, malgrat aquest panorama, l'interès per llibres com del que he parlat anteriorment poden ser el símptoma d'un nou redescobriments del llatí. Una dinàmica en la qual l'Església podria tenir-hi un paper molt destacat. Tant és així, que l'estudi del llatí no només serviria per formar persones a nivell cultural sinó que oferiria als creients la possibilitat de participar de l'important bagatge cristià i espiritual que s'ha anat formant en el si de l'Església al llarg dels dos últims mil·lennis.

Bernat Juliol
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Creure, apostar amb esperança per l'home

Les nostres arrels i fonaments van més enllà de magnituds tecnicoeconòmiques: rendibilitat, eficiència, guany o pèrdua, eficiència, primes i riscos... El nostre veritable futur està en l'alteritat, mirar els ulls del germà, l'absolutament proper i desconegut, l'Altre.

No tenim la resposta a la nostra individual i concreta subsistència i organització d'aquest immens i injust formiguer que hem bastit. Maldem perquè no deixi de ser sostenible i per interrogar-nos pel sentit de l'existència. Alguns profetes de la mort de Déu han arribat a la conclusió que està a prop la mort de l'home.

Anem gairebé de guerra en guerra, de mort per inanició i per malaltia a desaparició per pobresa creixent. I què pot sostenir el discurs religiós després de dos mil·lennis de cristianisme? Està Déu

en totes i cadascuna de les víctimes desconegudes de «lladres i bandolers»? Actualitzem aquell bon samarità que, sense paternalisme, va saber qui era el proïsme (Lc 10,25).

Si pertànyer a una tradició religiosa és com formar part d'una llengua, una cultura, una manera de veure i estar al món perquè aquest no acabi en la mort, necessitem apostar per l'absolutament Altre, pel proïsme, per la vivència de la fe. Un reconeixement mutu entre el millor del cristianisme i del judaisme, el millor de l'islam i del budisme, el millor de l'hinduisme i de les savieses orientals, com el taoisme. Hem de fer camí plegats cap a la veritable profunditat que no pretén apologitzar en va ni fer-se adorar com una altra ideologia més.

Creure, com la mateixa vida, és un regal. Creure

és una direcció, un sentit cap al centre de l'esfera en comptes de quedar-nos en la superfície. Creure és comprometre's tota la persona: amb el cap, el cor, els peus i les mans. Creure és renunciar a voler abastar-ho tot i imaginar que el nostre punt de vista, com el de Déu, preveu la superfície sencera de l'esfera. Creure és acceptar tota persona com a qüestionadora de la realitat en la seva totalitat. Si religió és relligament, és camí cap al centre de l'esfera, fascinació per l'encara no conegut. Les grans tradicions religioses afirmen que «tractar l'altra persona com voldries que a tu et tractés» és la regla d'or. Com a cristians hem de reflectir i actualitzar aquest «obsequi de l'absolut Do», atorgat en i per Jesucrist. Creure en Déu davant de tanta cultura de la mort silenciada és apostar amb esperança per l'home.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

Testimoni de fe i compromís a Bangui

Aquest mes de setembre he visitat les comunitats dels salesians a Bangui. El país continua en situació de violència i inseguretat i vull estar una mica al seu costat.

Pels carrers, joves armats amb kalaixnikovs es passegen amb els senyors del carrer sobre els 4x4 robats. Quan els sembla entren a les cases i fan el que volen. A vegades barriades senceres són víctimes de la violència. Són estrangers i no tenen família que els ajuda a Bangui. Han de robar contínuament per menjar cada dia. Em diuen que han entrat a l'hospital i han agafat el personal exigint-los que paguin el seu propi rescat. Els metges tenen por d'anar a l'hospital perquè els porten els ferits i els obliguen a curar-los a punta de fusell.

El bisbe de Kagabandoro va venir a Bangui per comprar queviures... li han pres el cotxe i tot el que havia comprat. Dispensaris, escoles, serveis públics i hospitals saquejats. No es pot anar a

demanar justícia a ningú. La policia i els militars centrafricans tenen por davant d'una força estrangera superior. La població viu resignada esperant que el mal que ha arribat al veí no els arribi a ells. Un grup s'ha organitzat com a guerrilla i la resposta és ara la mort massiva de nens, mares o avis dels pobles sospitosos de ser l'origen d'aquesta guerrilla. La llista d'anècdotes és tristament llarga.

I l'Església, què fa? Ser la veu del poble centrafricà, oblidat de tots. El bisbe de Bangui s'adreçava al president arribat per la força: «Marxi, el poble no el vol», «vostè no té cap autoritat»...

Davant de tanta por les esglésies han estat en més d'una ocasió el refugi de la població. A Bangui un rector escrivia per *sms*: «Hi ha més de 200 persones a l'església... tenen por... al carrer, més de 80 morts... ferits encara per calcular... si us plau, veniu a ajudar-nos.» Vaig poder felicitar

els germans salesians del servei de dispensari en aquests mesos d'inestabilitat. El servei de maternitat ha aconseguit tantes mares! El servei de farmàcia ha pogut servir medicaments quan les farmàcies estaven tancades o buides després de ser robades. Els malalts troben encara a casa infermeres, equipaments i medicaments.

Els salesians han firmat un acord amb Unicef per ajudar alguns d'aquests joves que han participat al cop d'Estat. Se'ls canvia formació professional per desarmament. He pogut parlar amb alguns d'ells: «Em van dir que em donarien molts diners i no m'han donat res», «ja fa tres anys que no veig la mare», «vull tornar a casa però els pares no poden perdonar-me el que he fet»... el treball de formació professional va unit al treball psicològic de refer la vida trencada. Però el més important: els missioners hi són i encara que alguns han estat també víctimes de violència i amenaces... els missioners s'hi queden.

Josep Maria Sabé Colom
Missioner salesià al Camerun
jmsabe@yahoo.fr

L'Evangeli, la nostra llum

El papa Francesc ha fet públic el missatge per a la Jornada Mundial de les Missions, que enguany se celebrarà el 20 d'octubre proper, poc abans que conclougui l'Any de la Fe. La naturalesa missionera de l'Església no és proselitista, sinó testimoni de vida que il·lumina el camí, que porta esperança i amor. L'Església, com ha repetit el Papa, no és una organització assistencial, una empresa o una ONG, sinó que és una comunitat de persones, animades per l'acció de l'Esperit Sant, que han viscut i viuen la meravella de la trobada amb Crist i que volen compartir aquesta experiència d'alegria profunda. El do de la fe no es pot conservar per a un mateix, sinó que ha de ser compartit. Si el volem guardar només per a nosaltres, ens convertirem en cristians aïllats, estèrils i malalts.

L'Any de la Fe, a cinquanta anys de l'inici del Concili Vaticà II, és un estímul perquè tota l'Església rebi una consciència renovada de la seva presència al món contemporani, de la seva missió entre els pobles i les nacions. Aquest temps tan complex que vivim, tan marcat per la crisi a tots els nivells, necessita que ens prenguem la missió seriosament. Ara és encara més urgent portar amb valentia l'Evangeli de Crist a totes les realitats. L'home del nostre temps necessita una llum forta que n'il·lumini el camí i només la trobada amb Crist l'hi pot donar. És la nostra responsabilitat portar a aquest món, amb el nostre testimoni, l'esperança que se'ns dona per la fe.

JUAN GARCÍA RODRÍGUEZ
Càceres

Sorpresa lamentable

El papa Francesc va convocar tothom a una jornada de dejuni i pregària per la pau del món. Per als que desitgem la pau era una gran notícia, però la meua sorpresa va ser que al telenotícies tant al matí com a la nit, aquesta notícia no es va esmentar. Em va sorprendre lamentablement, perquè estem bombardejats de notícies tristes i quan hi ha alguna cosa positiva, els mitjans de comunicació no se'n fan ressò.

La vida està plena d'esdeveniments positius als quals hauríem de donar més relleu i els mitjans de comunicació poden ajudar-hi molt perquè la vida sigui més bonica.

MARÍA ANTONIA RAURELL SANCHO
Barcelona

Gran revolució pendent Dia Mundial de la Pau

Amb motiu de la crisi produïda a Egipte m'hasemblat molt sorprenent que en els darrers catorze segles, és a dir, des de la invasió i l'ocupació islàmica d'Egipte, la població cristiana que fou evangelitzada per sant Lluc hagi sobreviscut fins avui com una minoria assetjada pels diferents moviments fanàtics, però també respectada per les autoritats locals.

En aquest context s'inscriuen les declaracions del Govern provisional que condemnen els atemptats contra les esglésies i les institucions cristianes i que fins i tot hagin afirmat que la unió de coptes i musulmans és una «línia vermella» per a la restauració de la democràcia. En tot cas, la minoria cristiana no té necessitat de protecció militar, sinó d'alguna cosa tan senzilla com treballar en la construcció del país en un clima de llibertat i respecte recíproc. Aquesta és la gran revolució pendent no només a Egipte, sinó a la majoria de països islàmics.

JESÚS D. MEZ MADRID
Girona

El 18 de setembre passat es va celebrar el Dia Mundial de la Pau. Es garrifa pensar què pot passar abans i després d'aquesta data, amb els dirigents mundials en peu de guerra. El Papa ha parlat alt i clar i ha denunciat la guerra, i tots els mals que provoca i cap bé. No puc entendre que es vulgui «venjar» la mort de tants infants a causa d'armes químiques, a més de les seqüeles terribles que patiran per sempre molts altres. No entenc que es planifiqui bombardejar un país, i anihilar-ne la població civil indefensa. Per castigar aquest règim, o el que sigui, continuar mantint no és el camí. Hem de qualificar de crueltat infinita qualsevol acció militar en aquesta zona, o una altra malauradament maltractada. Escolteu la veu del Pastor universal, que vol pau i bé a tothom, que perdona tothom.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

La virtut discreta

Tinc amistats que fan ostentació de les seves obres de caritat. Diuen: «Aquest mes he donat tant per a...» Em pregunto si és bo que pregonem les nostres bones accions. D'altra banda, Jesús ens diu que «veient les vostres bones obres, glorifiqueu Déu». Seria bo una reflexió a la seva columna.

Amb molt de gust, perquè és una pregunta sempre actual i especialment avui. La moral cristiana ens impulsa a obrar amb autenticitat, i evitar la representació i l'espectacle i, sobretot, el fet de vantar-nos de la nostra virtut. Són conegudes les frases de Jesús sobre aquest tema, com aquella que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta. Ostentar les virtuts és signe d'immaduresa humana i de narcisisme espiritual. Efectivament, Jesús diu que «vegin les vostres bones obres», però no que «sentin com són proclamades». El perfum de la virtut autèntica és discret i intens. Es difon ell mateix. No necessita bombo i platerets. Nosaltres veiem sense dificultat quan una persona s'esforça per ser bondadosa, virtuosa, caritativa. I ens agrada. En canvi, ens resulta insuportable el cregut, el que va pel món autopublicitant-se. L'ostentació de la virtut mata el seu mèrit interior.

Fa poc vaig llegir una encertada reflexió sobre aquest tema de Juan Manuel de Prada, sota el títol suggeridor de *Virtudes presumidas*. Deia en un dels paràgrafs: «L'ostentació de virtuts s'ha convertit a la nostra època en moneda d'ús corrent; i, el més sorprenent de tot és que aquesta ostentació no és condemnada, sinó tot al contrari: és encimbellada i aplaudida, prova inequívoca que vivim en una època aferrissadament immoral. Així, per exemple, és habitual que els «famosos» facin el que des de sempre hem anomenat «obres de misericòrdia» (i avui «accions solidàries»), com per exemple visitar els malalts d'un hospital, després d'avisar els mitjans de comunicació de la seva presència en aquest lloc. També és freqüent que sapiguem que aquesta o aquella celebritat ha fet una donació a una institució benèfica i que en coneguem la quantitat, que, per descomptat, resultarà exorbitant als ulls de la gent, però ínfima comparada amb el seu patrimoni... En una societat sana, aquesta ostentació de virtuts provocaria el desprestigi immediat... però, en una societat depravada com la nostra, aquests comportaments són presentats com a exemplars, de manera que s'arriben a convertir en conductes programades a l'agenda dels ídols de masses i dels governants.» Molt eloqüent.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Amb bon humor...

La campana «Honorata» a la guerra de Successió

Antoni Serramona

Durant la guerra de Successió, l'*Honorata* no només marcava les hores sinó que va repicar repetides vegades alertant els defensors de la ciutat. Tothom sabia a quina plaça havia d'anar, i allà es trobava amb els seus companys d'ofici, que es reunien al voltant de la bandera gremial i corrien a defensar el seu pany de muralla. Aquesta institució, el sometent, tenia els seus orígens en el passat medieval i havia estat dissenyada com a cos d'autodefensa ciutadana contra els invasors, responant a l'alarma d'un toc especial de campana: el toc de sometent.

Perduda ja la guerra, quan la ciutat intentava aixecar-se sobre les seves runes, la ciutat sotmesa demana permís al rei Borbó per restaurar la seva campana, però el Consell Reial el denega perquè considera que «*habiendo sido esta campana la que tocó los movimientos de las sediciones, y por otros motivos que Su Majestad ha tenido presentes*» ha de ser destruïda. Així va ser el 1717 quan el Consell Reial descobreix que aquella campana havia servit per cridar els barcelonins a la defensa de la ciutat, tocant a sometent, i havia esdevingut un símbol de la resistència davant de Felip V de Borbó. Per tant, atenent al «dret de campana»

que permetia fondre les campanes enemigues per fer-ne canons des del segle XVI, l'*Honorata* fou trossegada al mateix campanar davant de la indignació dels barcelonins el 16 de març

del 1718 i de la seva fosa se'n va fer uns canons que van posar a la Ciutadella, apuntant a la ciutat, la mateixa que aquell bronze havia aixecat en armes amb el seu toc a sometent.

Imatge de la nova campana «Honorata» de la catedral barcelonina.

«La campana de sant Honorat»

Quan s'anava escolant nostra ciutat
dins del setembre de la mala anyada,
la campana de sant Honorat,
a dalt del campanar a cada estrebada
movia el seu batall desesperat.

I quan la llengua de la nostra gent
anava renegada d'odi i de gana,
quan s'esberlava el pit d'algun valent,
la llengua de metall de la campana
repicava i cridava a sometent.

I quan el conseller de la ciutat
alçava al cel l'espasa i la bandera,
ja el llop amb la casaca de soldat
i el lladre de la terra forastera
ens ho deixava tot esmicolat,
feia un so ronc com un grinyol de fera
la campana de sant Honorat.

I després, quan vingué la mala nit
i s'ensorrà per sempre aquell delit,
i era nostra florida ciutadana
cementiri, misèria i cos podrit,
pell que tremola i llavi que demana,
amb un plorar de ràbia i de despit
plorava la campana.

Quatre anys més tard, diuen que el rei prudent
féu despenjar aquella campana altiva,

perquè havia tocat a sometent
amb la veu una mica massa viva.

La varen dur entre brases i carbons,
somicant digué adéu a les germanes;
i la van fondre sense més raons,
i del metall en varen fer canons
per ofegar la veu de les campanes.

I ara, Déu sap el temps que s'ha escolat
des del setembre de la mala anyada,
des del rei que escanyant la llibertat
amb la mà va deixar-nos profanada
la campana de sant Honorat.

Però poc es pensava el rei valent,
amb tanta voluntat i amb tanta fúria,
que campana que toca a sometent
el foc no li fa injúria.

Que si aixeca la força i el punyal
i l'ungla de les bèsties s'encomana,
a la campana no li fa cap mal,
perquè el so de la campana és immortal,
i encara sona la campana.

Encara sona; hi ha qui no la sent,
qui té l'orella molt rasposa,
qui l'aparta com un mal pensament,
però encara repica a sometent

nostra campana fosa.

Vosaltres, gent de bona voluntat,
catalans de tota hora,
¿no sentiu, caminant dins la ciutat,
la campana de sant Honorat?
¿No la sentiu com plora?

Escolteu, escolteu quin so més fi
—no és el cor que us enganya—
tant si seguïu les mentes del camí
com si palpeu el cor de la muntanya;
tant si aneu amb la rella dins les mans,
tant si el rem us fadiga i us aplanà,
si sou pobres, cridares o bergants,
fills de lluita, o de calma casolana,
tant se val!, que si sou catalans
hi ha alguna cosa que us farà germans,
aquest so i aquest plor de la campana!

La varen despenjar de vora el cel,
encara més amunt ara repica,
ni grapa de botxí ni foc cruel
de mal no poden fer-n'hi gens ni mica.
Canons i lleis i forques, això rai!
Se'ns menjaran segons la seva gana,
però ningú pot ofegar-nos mai
la Veu de la Campana.

Josep Maria de Sagarra

Paraula i vida

La història de la Mare de Déu de Bonaria

Avui el papa Francesc visita el santuari de la Mare de Déu de Bonaria, a Càller, la capital de Sardenya. Hi ha allí una veritable tradició de vinculació d'aquest santuari marià amb els successors de sant Pere. Fou el 13 de setembre de 1907 quan el papa sant Pius X proclamà la *Madonna di Bonaria* com a patrona principal de Sardenya. Aquest santuari va rebre la visita del papa Pau VI el 24 d'abril de 1970, fou visitat també per Joan Pau II el 20 d'octubre de 1985 i per Benet XVI el 7 de setembre de 2008. Del santuari de Bonaria, situat al cim del turó del mateix nom, que domina la ciutat de Càller, encara avui en tenen cura els religiosos de l'Orde de la Mercè, que fou fundat a Barcelona per sant Pere Nolasc l'any 1218. La seva història està molt vinculada a la història religiosa de Catalunya, i més concretament a la de Barcelona. El temple és el primer i principal exemple de l'arquitectura gòtico-catalana a Sardenya. L'illa passà al domini de la Corona catalanoaragonesa per decisió del papa Bonifaci VIII. El 1323 les tropes de Jaume II van desembarcar en un punt aleshores proper a Càller, conegut com el Turó

del Bon Aire i van conquerir l'illa. Com a signe d'agraïment a Déu, van construir en aquell indret una església, que el rei donà a l'Orde de la Mercè. El beat fra Carlo Catalano, un noble de Càller que havia vingut a Barcelona per fer diverses gestions, ingressà aquí a l'Orde Mercedari i fou el fundador del convent de la Mercè, a tocar del temple. Ell va profetitzar que un fet prodigiós es produiria després de la seva mort. Segons la tradició, aquesta profecia es va complir el 25 de març de 1370, quan una nau que venia d'Espanya fou sorpresa per una gran tempesta. Els mariners varen decidir llençar al mar tota la càrrega, entre la qual hi havia una caixa pesada. La caixa arribà al cap d'un temps a Càller, precisament sota el turó de Bonaria. Els frares mercedaris del convent, quan l'obriren, hi trobaren una bella imatge de fusta de la Mare de Déu. La devoció a la miraculosa imatge es va difondre ràpidament per tot Sardenya, especialment entre els mariners. De Sardenya, aquesta devoció passà a Sevilla, on es venera una imatge amb aquest títol al Palau de Sant Telm i també hi ha una altra imatge a l'esglé-

sia parroquial de Sant Bernat. Arribada a Amèrica, es diu que aquesta advocació va donar nom a la capital d'Argentina, Buenos Aires, seu de la qual ha estat arquebisbe el papa Francesc fins a la seva recent elecció com a bisbe de Roma. Espero poder acompanyar el Sant Pare avui a Càller. Ho faré recordant l'afectuosa hospitalitat dels sards el juliol de 2008, quan, invitat per l'arquebisbe de Càller, vaig visitar l'illa, i especialment la localitat de l'Alguer, on encara es parla català. També tindrè ocasió de recordar i agrair el nombrós pelegrinatge de 800 persones de Sardenya que varen venir a Barcelona del 21 al 26 de maig de 2009, portant la sagrada imatge de la Mare de Déu de Bonaria, presidits per l'arquebisbe Giuseppe Mani, un estimat company meu d'estudis a Roma. En comunió amb el papa Francesc i en vigílies de la festa de la Mare de Déu de la Mercè, que s'escau el proper dimarts, pregaré per les necessitats dels ciutadans i ciutadanes d'aquestes tres ciutats agermanades per la història i per la devoció a l'advocació mariana de la Mercè: Càller, Buenos Aires i Barcelona.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Isabel i Tecla

Les dues grans festes que s'acosten, Santa Tecla i la Mare de Déu de Misericòrdia, que celebrem amb entusiasme i fervor a Tarragona i Reus, tenen com a protagonistes dues dones molt joves: Isabel Besora i Tecla. D'Isabel en sabem que va viure a Reus al segle XVI, quan la ciutat patia nous brots de pesta, la malaltia més mortífera, que ja en el segle XIV havia provocat la mort d'un terç de la població. El 25 de setembre de 1592 Isabel Besora, que era pastoreta, es trobava amb el seu ramat als afores de la població quan se li va aparèixer la Mare de Déu i li va prometre que lliuraria la ciutat d'aquella plaga. Des de llavors l'advocació de Mare de Déu de Misericòrdia és la més popular de Reus. Es va construir una primitiva ermita al lloc de l'aparició i després un gran santuari pel qual passa la vida

espiritual dels reusencs i de tantes altres persones dels contorns que troben en aquell lloc plàcid un refugi per a la pregària davant el Santíssim a la presència de la Mare del Crist. Als jardins, una bella escultura representa la pastoreta, amb les seves ovelles, i és signe inconfusible de com es compleixen les paraules evangèliques de Jesucrist que exalcen els senzills de cor perquè són els qui veuen Déu. La inspiradora de la festa de Tarragona, santa Tecla, cal buscar-la en temps més remots i més lluny: a Iconi, l'actual Konya, ciutat de Turquia. Els qui hem tingut l'oportunitat de viatjar fins allí no podem oblidar aquesta experiència. Tecla, la deixeble de sant Pau des que va escoltar la seva predicació des d'una finestra, no es va quedar a la seva terra. Més aviat va abandonar casa seva i els plans que la família havia fet per ella per anar a

predicar l'Evangeli après de llavis de l'apòstol. En els primers temps del cristianisme va ser ja la santa més popular. Al segle IV la seva devoció estava estesa per Occident, i encara que no sabem quan va començar a Tarragona devia ser molt aviat i en relació amb la devoció a sant Pau. No és casual que la catedral estigués a ella dedicada i li concedís els honors de la seva presència en el retaule de Pere Joan i en la narració plàstica dels seus martiris llegendaris, que han estat font d'inspiració per als artistes de la nostra terra des d'antic. Isabel i Tecla són dos personatges molt estimats de la nostra història, dues dones joves que es van enamorar de Crist i que, en la seva senzillesa i humilitat, van produir molts fruits perquè, a imitació de la Mare de Déu, el Senyor va fer en elles coses meravelloses.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Nou ardor per a la past

Samuel Gutiérrez
Terrassa

«Apropar els joves a Crist.» Aquest és el lema de Lifeteen, un nou estil de fer pastoral juvenil iniciat fa més de 25 anys als Estats Units i que des del 2011 s'ofereix també amb èxit a la parròquia del Sant Esperit de Terrassa. El seu gran objectiu és mostrar als joves la vida plena que es troba en l'encontre personal amb Crist. Amb uns llenguatges ben moderns, posant les noves tecnologies al servei de la pastoral juvenil, Lifeteen proposa uns itineraris fonamentats en dos pols: l'Eucaristia i la formació. El mateix de sempre, però adaptat als temps i llenguatges dels joves avui, amb una aposta decidida per la música i l'adoració, i des del convenciment que la intimitat amb Crist ha de ser el centre de la vida cristiana.

L'arribada d'aquesta proposta a Espanya ha estat de la mà de Mn. Emili Marlès, vicari del Sant Esperit de Terrassa i vicerector del Seminari de Sant Joan Baptista. Aquest jove prevere i professor de teologia va viatjar fa uns quants estius a Atlanta per perfeccionar l'anglès. Allà va conèixer Lifeteen providencialment, durant uns campaments per a joves, i va quedar impressionat per l'ambient que va trobar, la música, les confessions... «Es

«Amb fidelitat a l'Església, aquesta proposta parla en el llenguatge dels joves i afavoreix el seu creixement i maduració en la fe»

respirava molta alegria —assegura—, amb monitors molt compromesos i la proposta d'un cristianisme molt positiu alhora que fidel a l'Església.» Marlès va començar a investigar una mica i molt aviat va començar a somiar la possibilitat de portar aquest mètode a Catalunya: «Em semblava un estil que, tot i ser molt americà, podia enriquir força la nostra pastoral juvenil. Tenia la sensació que feia anys que no acabàvem de trobar el to i Lifeteen ens hi podia ajudar.» Aprofitant la seva presència a la JMJ de Madrid 2011, Emili Marlès va portar uns quants joves del Sant Esperit perquè coneguessin aquesta experiència. Van quedar també entusiasmats i l'octubre d'aquell mateix any iniciaven a la parròquia-catedral de Terrassa aquesta aventura. Era la primera parròquia a Espanya que posava en marxa aquesta metodologia. Dos anys després la seva experiència comença a esdevenir un re-

ferent i alternativa a la pastoral de joves tradicional. «La nostra cultura juvenil avui també és molt americana —afirma Marlès—. És una proposta, per tant, que encaixa bé entre els joves. Amb fidelitat a l'Església i el seu magisteri, Lifeteen parla en el llenguatge dels joves i fa possible el seu creixement i maduració en la fe.» És una proposta, doncs, plenament inculturada en el món juvenil, que acull sense por la seva estètica com a canal perfectament vàlid per anunciar la Bona Nova.

Eucaristia i catequesi

Dos són els eixos sobre els quals es vertebra el mètode Lifeteen: l'eucaristia dominical i la catequesi, que en aquest cas rep el nom de LifeNight. Tot i que als Estats Units acostumen a oferir-se en continuïtat, a Terrassa, per qüestions culturals i de costums, l'aposta ha estat per separar-los. La missa jove es manté els diumenges al vespre, mentre que les LifeNight per a les diverses edats s'ofereixen els divendres. En qualsevol cas, tot ha d'apuntar cap a la missa, centre i cim de la vida cristiana, que són adaptades especialment per als joves, amb una música vibrant que convida a la lloança i l'adoració.

El que és realment nou de Lifeteen és la seva proposta catequètica, que ja compta amb un complet itinerari de formació a través de set cursos, que abraça dels 12 als 18 anys; precisament la franja d'edat més complicada avui dia. Els tres primers cursos s'anomenen Edge i els quatre següents Lifeteen. Inicialment no es vol associar a la catequesi de confirmació, però, de fet, els joves reben també la formació necessària per acollir amb maduresa i profunditat el darrer sacrament de la iniciació cristiana. «Això no és primer anunci, sinó que és nova evangelització aplicada a

la pastoral ordinària —aclareix Mn. Emili Marlès—. L'objectiu és revitalitzar la pastoral juvenil amb nous llenguatges, nous mètodes i nou ardor.»

Cada sessió de les LifeNight és plantejada com una experiència i s'estructura en quatre parts, les mateixes que té la celebració de l'eucaristia. Una primera part anomenada «Gather» (aplegar) és el moment de l'acollida i d'introduir amb gràcia i creativitat el tema del dia. Abans, fins i tot, de l'acollida física i una preparació virtual del tema, amb l'ús actiu de les xarxes socials. Un cop a la parròquia, és molt important l'ambientació, la llum, el caliu... «L'acolliment és decisiu per fer possible una certa disposició del cor —assenyala el vicari del Sant Esperit—. Cal que els joves se sentin estimats i acompanyats pels seus catequistes.» La segona part de la sessió s'anomena «Proclaim» (proclamació) i té com a centre un breu ensenyament de 10 o 15 minuts. És la catequesi més tradicional, però amb un llenguatge modern, que permeti copsar conceptes clau i idees força en pocs minuts. Tot seguit aquestes idees es comparteixen en petits grups. És el que anomenen «Break» (com-partir). Cadascú

comparteix amb els altres el que més l'ha impressionat, o la seva experiència, i el monitor aprofita també per donar algunes pautes que poden ajudar en la pregària. Finalment la LifeNight acaba amb el «Send» (enviament), que és el moment de la pregària i de l'enviament, normalment amb adoració del Santíssim. «S'intenta oferir un temps intens de pregària —explica Eduard Martínez, catequista al Sant Esperit—, amb un ambient i una música que porti cap a la intimitat amb Crist. Aquí la catequesi s'interioritza i es torna vida.»

Al llarg dels set cursos del mètode Lifeteen es tracten els temes centrals de la fe cristiana: la Sagrada Escrip-tura, el credo, els sacraments, la pregària, la justícia social, Jesucrist, el misteri pasqual, l'Església, la vocació... «El mètode —afegeix Marlès— és bo i atractiu, però el més important és la santedat dels qui ho fan, dels catequistes.» «El secret d'aquest mètode —afegeix Eduard Martínez— és Jesucrist. Perquè Ell és el Camí, la Veritat i la Vida. La resposta no és

toral juvenil

Lifeteen sinó Crist. Aquest mètode no té cap altre objectiu que els joves descobreixin que Crist no és una idea, sinó una persona, que esdevé font de vida perquè Ell mateix és la Vida.»

Juntament amb les catequesis setmanals, Lifeteen ofereix també un altre tipus de trobades més convivencials i multitudinàries, sobretot en els temps de vacances escolars. Els campaments d'estiu en són un bon exemple, amb milers i milers de joves que als Estats Units són convidats a viure cada any una intensa experiència de fe. A Europa la presència d'aquest mètode és encara reduïda. Holanda, Alemanya i Anglaterra compten ja amb unes quantes parròquies que el fan servir, mentre que als països mediterranis costa una mica més. La parròquia-catedral del Sant Esperit n'és pionera i el seu exemple ja ha despertat l'interès de diverses parròquies d'Espanya.

Revifalla juvenil

En marxa des de finals del 2011, una cinquantena de joves assisteixen setmanalment a la proposta Lifeteen a la catedral de Terrassa. I aquest estiu més de trenta fins i tot han participat en el campament europeu celebrat a Alemanya. El balanç de moment és molt positiu. S'ha creat un ambient molt agradable, de joves compromesos que conviden els seus amics a participar en aquesta aventura. «Els joves estan molt contents —reconeix satisfet Emili Marlès—. El canvi ha estat notable. Hi ha un creixement i maduració en la fe. Hem constatat que els joves s'apropen a Crist.» És el cas, per exemple, de l'Ignasi Martínez, de 16 anys, que viu aquesta experiència com un gran descobriment: «Lifeteen ha estat una porta oberta per

acostar-me més a Jesús i als altres». «És una proposta molt atractiva per als joves d'avui —continua dient—. En aquesta societat oblidada de Déu, amb tants joves que no coneixen Jesús... Lifeteen és una molt bona alternativa.» Al Ignasi aquesta experiència li ha permès viure la fe en el dia a dia: «Tinc més present Déu en la quotidianitat, en les petites coses, i m'esperona a viure la santedat, a esdevenir un bon testimoni de Crist enmig del món, però sense deixar de ser jo mateix, és a dir, un jove de 16 anys.»

El catequista Eduard Martínez destaca de Lifeteen la seva capacitat de connectar amb el jovent, sobretot a través de la música i el llenguatge audiovisual. Les catequesis arrenquen també amb esquetxos i representacions creatives i interpelladores. «Cal subratllar que tots aquests elements —assenyala Eduard Martínez— són només un mitjà per a l'objectiu principal, que és l'encontre amb el Ressuscitat. Per això les dinàmiques apunten finalment a la pregària i a l'adoració. El testimoni personal continua sent, com sempre ha estat, l'element més eficaç d'evangelització.»

L'èxit de Lifeteen a Terrassa s'explica en part per l'entusiasme del seu responsable, Mn. Emili Marlès, així com per la implicació i el compromís dels catequistes. S'ha generat un nucli de treball ben il·lusionat que afronta cada sessió com un gran repte evangelitzador. Des de la parròquia del Sant Esperit conviden altres grups a fer servir aquest nou mètode pastoral. Un mètode molt diocesà, que ja funciona a més de 1.400 parròquies dels Estats Units, i que a través del quals molts joves nord-americans han descobert la seva vocació sacerdotal o religiosa.

Recursos i marxandatge

D'arrel nord-americana, la proposta de Lifeteen ha estat professionalitzada i ofereix tota una sèrie de recursos de bona qualitat per treballar aquests itineraris amb els adolescents i joves. Cada curs compta amb les sessions ben estructurades, amb les fitxes de treball i tots els materials necessaris per dur-les a terme. Inclou música, llibres de formació, i fins i tot marxandatge. Són sessions, a més, que evolucionen any rere any i que es van perfeccionant gràcies al compromís de la gent. La subscripció anual a tot l'itinerari pot pujar una mica de preu, però segons Emili Marlès es tracta d'una inversió que val molt la pena fer. El vicari del Sant Esperit de Terrassa confessa que oferir Lifeteen a la parròquia requereix una bona inversió de temps, esforços i diners... «Cal un compromís ferm i seriós —acaba dient—, però l'experiència ens diu que els beneficis són molt grans.»

Un altre dels inconvenients que es podria al·legar sobre aquesta proposta és que és molt anglosaxó i que tots els materials estan en anglès. Cada vegada més, però, l'anglès és la llengua internacional per excel·lència i la majoria dels joves el parlen i entenen amb un nivell més que acceptable. La cultura nord-americana es troba també molt present entre els adolescents i joves, a través de la música, el cinema, la televisió, la moda... No es tracta tant de caure en els dèficits que presenta la cultura, com d'aprofitar aquests elements per «apropar els joves a Crist».

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIA 1) TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 1)

SETEMBRE

22. DIUMENGE

Diumenge XXV de durant l'any,
Verd. Lectures: Amós 8,4-7 / Salm 112 /
1 Timoteu 2,1-8 / Lluc 16,1-13
SANTORAL: Digna, vg. i mr.; Fèlix IV, p.;
beat Josep Batalla, prev. i mr.; Maurici,
mr.

23. DILLUNS

Sant Pius de Pietrelcina (MO), *Blanc*.
Lectures: Esdres 1,1-6 / Salm 125 / Lluc
8,16-18. Tarragona: **Santa Tecla** (S),
Vermell.
SANTORAL: Andreu, mr.; Lli, p. i mr.

24. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: Esdres 6,7-
8.12b.14-20 / Salm 121 / Lluc 8,19-21.
Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i
Terrassa: **Mare de Déu de la Mercè**
(S), *Blanc*.
SANTORAL: Gerard, b.; beat Marc Cri-
ado, prev.; Pacífic, prev.

25. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Esdres 9,5-9 / Salm

Tobies 12,2-8 / Lluc 9,1-6. Tarragona:
Mare de Déu de la Misericòrdia (S),
Blanc; Girona: **Sant Dalmau Moner**
(MO), *Blanc*.
SANTORAL: Aurèlia, vg., Sergi de Ra-
donez, monjo.

26. DIJOUS

Fèria, *Verd*. Lectures: Ageu 1,1-8 / Salm
149 / Lluc 9,7-9. O bé: **Sants Cosme i**
Damià (ML), *Vermell*.
SANTORAL: Justina, vg. i mr.; Nil, ab.

27. DIVENDRES

Sant Vicenç de Paül (MO), *Blanc*.
Lectures: Ageu 2,1b-10 / Salm 42 / Lluc
9,18-22
SANTORAL: Adolf i Joan, mr.; Caius,
b.

28. DISSABTE

Fèria, *Verd*. Lectures: Zacaries 2,1-
5.10-11a / Salm Jeremies 31,10-13 /
Lluc 9,43b-45. O bé: **Sant Venceslau**
(ML), *Vermell*; **Sant Llorenç Ruiz** (ML),
Vermell; Lleida: **beat Francesc Castelló**
i Aleu (ML), *Vermell*.
SANTORAL: Eustoquí, vg. i mr.; Simó
Rojas, prev.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Feu-vos amics a partir
de l'injust diner

La paràbola de l'administrador infidel (Lc 16,1-12) s'ha d'entendre tenint presents els usos i costums de l'època: el majordom tenia dret a autoritzar préstecs i, com que no percebia cap sou, se'n rescabava incloent-ne els interessos en el rebut de la quantitat prestada: aquí el que fa astutament és prescindir-ne, per guanyar-se amics un cop l'hagin acomiadat. Segons el Còdex Beza, Lluc distingeix molt bé entre l'elogi que fa l'amo de l'administrador infidel i la conseqüència que en treu Jesús: «El senyor va felicitar aquell administrador de la injustícia perquè havia actuat amb astúcia. *Per això us adverteixo*: els fills d'aquest món són més astuts que els fills de la Llum pel que fa als de la seva pròpia generació.» D'altra banda, al llarg de la paràbola no parla «del diner injust» (lit. «del Mamón de la injustícia»), text corrent, com si n'hi hagués un que fos just, sinó de «l'injust Diner» (lit. «de l'injust Mamón»), segons es desprèn de l'avertiment que fa a continuació als deixebles: «I ara jo us dic: feu-vos amics a partir de l'injust Diner (Mamón), a fi que, quan s'acabi, us rebin a les tendes eternes. Qui és fidel en coses mínimes, també en coses importants és fidel; qui és injust en coses de no res, també en coses importants esdevé injust», i de la inferència que afegeix: «Si, doncs, en l'injust Diner (Mamón) no heu estat fidels, el que val de veritat, qui us ho confiarà? Si en el que pertany als altres no heu estat fidels, el que us pertany, qui us ho confiarà?». Jesús intenta inculcar als seus deixebles que allò que Déu ens confiarà, si som fidels, ja ens pertany i que el Diner és injust per si mateix. Per tant, no hi pot haver cap compromís entre el Diner-Mamón i Déu: «Cap servent domèstic no pot servir dos senyors, perquè, o bé avorrirà l'un i mostrarà estimació a l'altre, o bé s'aficionarà a l'un i menysprearà l'altre. No podeu servir Déu i el Diner (Mamón).» No podia ser més actual aquesta lliçó.

Lectures bíbliques

Diumenge XXV de durant l'any

Lectura primera

Am 8,4-7

Lectura segona

1Tm 2,1-8

Contra els qui «compreu amb diners gent necessitada»

Feu pregàries per tots els homes a Déu, que vol que tots se salvin

Lectura de la profecia d'Amós:

Escolteu això, vosaltres que us abraoneu sobre els pobres per anorrear els desvalguts del país, vosaltres que dieu: «Quan haurà passat la festa de la Lluna nova per poder vendre queviures! Quan haurà passat el dissabte per poder obrir els graners! Vendrem el gra amb mesures més petites i, per cobrar, pesarem la moneda amb pesos més grans. Farem trampa amb les balances i vendrem el rebuig barrejat amb el gra. Per tenir un esclau, comprarem amb diners gent necessitada, amb un parell de sandàlies comprarem un pobre».

El Senyor ho jura per la glòria de Jacob: «No oblidaré mai tot això que fan».

Salm responsorial

112

Servents del Senyor, lloeu-lo,
lloeu el nom del Senyor.
Sigui beneït el nom del Senyor,
ara i per tots els segles.

R. Lloeu el Senyor, que treu el pobre de la cendra.

Des de la sortida fins a la posta del sol
lloeu el nom del Senyor.
El Senyor és excels als ulls de tots els pobles,
la seva glòria s'eleva més enllà del cel. R.

Qui és com el Senyor, el nostre Déu?
Té molt amunt el seu tron,
i des d'allí s'inclina
per veure el cel i la terra. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau a Timoteu:

Primer de tot us recomano que feu a Déu pregàries, oracions, súpliques i accions de gràcies per tots els homes, pels reis i per tots els qui tenen autoritat, perquè puguem portar una vida tranquil·la i serena, tota donada a la pietat i a l'honestetat. Preguar així és bo i agradable a Déu, el nostre salvador, que vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat. Hi ha un sol Déu. El mitjancer entre Déu i els homes és també un de sol, l'home Jesucrist, que es donà ell mateix per rescatar tots els homes. El testimoniatge sobre tot això ha estat fet públic al temps apropiat, i jo n'he estat fet herald i apòstol, mestre per instruir en la fe i en la veritat els qui no són jueus. Això que dic és veritat, no menteixo. Desitjo que els homes preguin pertot arreu, i que puguin alçar les mans netes, evitant les baralles i les discussions.

Al·leluia

2C 8,9

Jesucrist, que és ric, es va fer pobre,
perquè la seva pobresa us enriquis.

Evangeli

Lc 16,1-13

No podeu servir Déu i les riqueses

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús deia als seus deixebles: «A un home ric li van denunciar que el seu administrador malversava els seus béns. Ell el cridà i li digué: "Què és això que sento dir de tu? Dóna'm comptes de la teva administració: d'ara endavant ja no podràs administrar els meus béns." L'administrador va pensar: "Què podré fer, ara que el meu amo em despatxa de l'administració? Per cavar, no tinc prou força; anar a captar em fa vergonya. Ja sé què he de fer per trobar qui em vulgui a casa seva quan perdre l'administració."

I cridà un per un els qui tenien deutes amb el seu amo. Al primer li digué: "Quant deus al meu amo?" Ell li contestà: "Cent bidons d'oli." Li digué: "Aquí tens el teu rebut. Seu de pressa i escriu-ne un que digui cinquanta." A un altre li digué: "I tu, quant deus?" Li contestà: "Cent sacs de blat." Li diu: "Aquí tens el teu rebut. Escriu-ne un que digui vuitanta".

I aquest administrador de riquesa enganyosa, el Senyor el lloà així: «Ha estat prudent, perquè, en el tracte amb els homes de la seva mena, els homes del món són més prudents que els fills de la Llum. I jo us

dic: Guanyeu-vos amics a costa de la riquesa enganyosa, perquè quan desaparegui, trobeu qui us rebi eternament a casa seva. L'home que és fidel en els béns que valen poc també ho serà en els de més valor, i l'home infidel en els béns que valen poc, també ho serà en els de més valor. Per això, si no fóssiu fidels en l'administració de les riqueses enganyoses, qui us confiaria les riqueses veritables? Si no fóssiu fidels en les riqueses que són d'un altre, qui us confiaria les que de dret us corresponen? Ningú no pot servir dos amos: si estima l'un, no estimarà l'altre, si fa cas de l'un, no en farà de l'altre. No podeu ser servidors de Déu i de les riqueses».

Glòria Monés

Penitència i pau

La proposta del papa Francesc

Recentment, el dia 7 de setembre, els cristians fórem convocats pel papa Francesc a una jornada de penitència, dejuni i pregària per implorar la pau. No era la primera vegada que un Papa feia una cosa semblant. Ho havien fet també Joan Pau II i Benet XVI. El fet que el papa Francesc marqués el temps de la pregària comuna ha portat probablement a una sensibilització més general. Però el que ara interessa subratllar és la íntima connexió, explicada pel papa Francesc, entre la penitència i la pau. «No es treballa per la pau, si no hi ha pau en el cor dels homes.» Això és veritat de les persones individualment, però això és igualment veritat quan es tracta de conflictes més amplis, entre països o nacions, per exemple. La iniciativa papal enllaça clarament amb el testimoni de l'Antic Testament, i les litúrgies penitencials que s'hi descriuen.

La litúrgia penitencial de Nehemies

La pregària penitencial és força freqüent en les pàgines de l'Antic Testament, tant a nivell individual com col·lectiu. L'esquema és normalment aquest: confessió de la infidelitat a l'aliança, record de la misericòrdia de Déu i confiança en el seu perdó, acció de gràcies avançada. En els salms, aquest esquema es troba, entre altres, en el salm 31, en el salm 50, en el 101, i d'una

forma més desenvolupada en el salm 105, referit a la història d'Israel. A Daniel 3, 24-45, hi ha una llarga pregària d'Azaries, un fragment de la qual es recita a la litúrgia de les hores, a Laudes del dimarts de la IV setmana.

Però on tenim una descripció íntegra d'una litúrgia penitencial és en el llibre de Nehemies, 9. Estem en el retorn de l'exili, el moment de reedificar el temple i renovar la vida segons la Torah. «El dia vint-i-quatre del mateix mes, els israelites es van reunir per a un dejuni: duïen roba de sac i el cap ple de terra. Els qui eren de nissaga israelita se separaren de tots els estrangers i es congregaren per confessar els seus pecats i els dels seus avantpassats. Drets en els seus llocs, van escoltar la lectura del llibre de la Llei del Senyor, el seu Déu, durant unes tres hores; després, durant tres hores més, estigueren confessant els seus pecats i adorant, prosternats, el Senyor, el seu Déu. Els levites... van dir: Aixequen-vos, beneïu el Senyor, el vostre Déu...» El text segueix amb una llarga pregària que resumeix la història d'Israel i apel·la a la misericòrdia de Déu davant la infidelitat confessada del poble, ara penitent.

Les lliçons per aprendre

Les pregàries de Nehemies, com les altres, sorgeixen de situacions difícils, d'amenaques de

destrucció, o d'una destrucció constatada (vegeu Lamentacions). Com les que fem nosaltres, individualment o col·lectiva. Però en totes elles hi ha, d'entrada i com a ambient general, la confessió dels propis pecats, i «els dels seus avantpassats». Aquí comença la primera lliçó d'aquestes litúrgies de l'Antic Testament, i la raó profunda de la iniciativa del papa Francesc. No es pot legítimament demanar la pau, o la cessació de les amenaces, o qualsevol cosa conflictiva, sense reconèixer el pecat que hi ha a l'intern de cadascuna d'aquestes coses. Només en relació amb Déu l'home es troba amb un interlocutor sense pecat, i per això és tan pacificant la confessió sincera i humil davant d'Ell.

Joan Pau II, en el Jubileu de l'any 2000, ens va ensenyar a fer «purificació de la memòria». Volia dir que, assumint la història, el cristià mira endavant confessant la misericòrdia de Déu. Es fa difícil, sovint, assumir la història, i fer penitència a causa d'ella. Ens és més espontani acusar l'altre que ens contradiu o lluita contra nosaltres, com si només ell fos pecador i nosaltres innocents. Com, igualment, ens és més complaent recordar els nostres èxits i victòries que no pas les nostres mancances, límits, injustícies, fracassos. En aquest any del cinquantenari de l'encíclica de Joan XXIII *Pacem in terris* continua essent vàlid per a tothom recordar allò que el papa Joan hi deia, en síntesi: els pilars de la pau són la veritat, la justícia, la llibertat i l'amor.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beata Bernardina Maria Jablonska

- ✓ Nascuda a Pizuny, Lipsko, Polònia central, l'any 1878
- ✓ Dedicada a l'atenció dels pobres i malalts
- ✓ Cofundadora de les Germanes Albertines Serventes dels Pobres
- ✓ Va morir a Cracòvia el 1940
- ✓ Beatificada el 1997 per Joan Pau II

Aquesta beata polonesa era filla d'una família pagesa molt devota del Santíssim Sagrament i de la Mare de Déu. Va créixer en una contrada rural tranquil·la i idíl·lica, i tot semblava anar-li bé fins que als quinze anys se li va morir la mare. Llavors va caure en una crisi personal forta, però es va mantenir fidel a la pregària diària.

Pocs anys després va conèixer el pare franciscà Albert Chmielowski, que estava organitzant una nova congregació femenina dedicada als pobres. La jove beata hi va ingressar i va ser enviada a un hospital de Cracòvia. La innocent Bernardina es va trobar de cop amb la duríssima misèria de la ciutat, marcada per l'alcoholisme i la malaltia mental. Ella, que al seu poblet només havia vist algun rodamón de tant en tant, ara es trobava que havia d'atendre malalts que cridaven i insultaven. Bernardina va estar diverses vegades a punt de deixar la congregació per la duresa del servei, però gràcies a la pregària, a la comunió i als consells del P. Albert va acabar per obtenir la humilitat i la fermesa necessàries per servir els pobres i malalts com si fossin Crist mateix. Quan tenia 24 anys va ser nomenada superiora de l'orde, càrrec que va ocupar fins a la mort. Ella i la congregació van suportar temps difícils, com ara la Primera Guerra Mundial, però gràcies a la fidelitat aviat es va estendre per tot Polònia.

Barcelona

Medalla d'honor a Núria Gispert

L'exdirectora de Càritas va alertar de la crisi ètica que viu la societat i que perjudica els més desfavorits

Joan Piñol
Barcelona

La presidenta del Parlament de Catalunya va entregar la Medalla d'Honor de la cambra catalana a Núria Gispert, expresidenta de Càritas Barcelona i Càritas espanyola. Les altres dues guardonades eren la cuinera Carme Rusalleda i la biòloga Anna Veiga. El lliurament va tenir lloc al Parlament el dimarts 10 de setembre i formava part d'un dels actes que donaven el tret de sortida a la Diada. En l'àmbit eclesial, l'epicentre de la commemoració de la festa nacional va ser la missa en record dels patriotes del 1714 celebrada a la basílica de Santa Maria del Mar i presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach.

La presidenta del Parlament, Núria de Gispert, va afirmar que en el guardó «s'han de veure reflectides moltes persones». Feia referència al fet que la solidaritat i la justícia social eren especialment premiades en la persona de l'expresidenta de Càritas de Barcelona. En aquest sentit, l'any passat ja es va premiar Òmnium Cultural i Càritas amb la Medalla d'Honor del Parlament. Enguany, però, la medalla no requeria sobre entitats sinó sobre persones concretes. El president Artur Mas va recordar que aquest canvi tenia una explicació: mostrar exemples concrets de valors positius. A més, les tres dones guardonades ja havien rebut en anys anteriors la Creu de Sant Jordi.

Núria Gispert va néixer l'any 1936 al barri de Sant Andreu de Barcelona. Els seus inicis en el voluntariat van ser al barri de Can Tunis com ella mateixa va explicar en un breu discurs d'agraïment. «Unes religioses atendien fills de mares solteres, fills de prostitutes i de famílies desestructurades i jo vaig començar a ajudar-les», va explicar. Així va ser com va iniciar el seu compromís amb els més necessitats posant especialment èmfasi en els infants. També va

Parlament de Catalunya

Les guardonades, amb els presidents del Parlament i de la Generalitat.

ressaltar la importància que va tenir en la seva joventut el Concili Vaticà II i la religiositat que sempre ha impregnat el seu compromís. Sobre el Concili va comentar que va suposar per a ella «trobar la missió i el programa» per la seva tasca.

D'aquest compromís eclesial va passar a una major implicació amb la política quan va entrar al PSUC i, posteriorment, va passar al PSC. La seva participació en política la va portar a ser regidora de l'Ajuntament de Barcelona entre 1979 i 1995. Aquell any va participar al Concili Provincial Tarraconense. Allà va conèixer el cardenal Ricard Maria Carles, que li va demanar que col·laborés amb Càritas. El 1998 es va convertir en directora de l'entitat a la diòcesi de Barcelona i, més tard, l'any 2003 va ser nomenada presidenta de Càritas Espanya. L'any 2004 va abandonar la presidència de

«Els valors són puntals fonamentals per a les persones»

l'entitat a escala espanyola i diocesana per raons personals. Des de llavors, però, ha seguit col·laborant activament amb un gran nombre d'entitats socials i d'Església. Com ella mateixa ha dit en alguna ocasió: «Mentre tens vida has de fer coses pels altres.»

En el seu discurs, Núria Gispert va posar especial èmfasi en el fet que la medalla és «per a totes les persones que han treballat freqüentment per promocionar la justícia social». Alhora va reconèixer que sempre l'ha mogut la utopia i l'esperança de construir un món millor. Igualment va voler agrair als seus pares que li van transmetre la fe i els valors. Uns valors que Gispert va alertar que estan en crisi. En aquest sentit, va destacar la «crisi ètica» que viu la societat i que perjudica especialment els més desfavorits. «Els valors són puntals fonamentals per a les persones», va afirmar. En la mateixa línia es va expressar la presidenta del Parlament, Núria de Gispert. «Aquestes tres dones representen uns valors positius que mereixen ser fomentats i difosos», va dir la presidenta.

Quin és el secret d'aquest compromís social? La presidenta del Parlament va ressaltar que l'expresidenta de Càritas estava profundament marcada «per la convicció i l'arrelament social». És a dir, d'una banda les seves creences religioses i morals i, de l'altra, la vinculació amb el món associatiu i veïnal.

No en va, Gispert va ser impulsora l'any 1970 de la creació de l'Associació de Veïns de Sant Andreu. Així doncs, la seva militància cristiana i la realitat concreta del barri on vivia la van impulsar a ajudar els més desfavorits. «Aquesta ajuda no fa referència només a les necessitats materials sinó que implica també treballar per la felicitat dels altres», va destacar la presidenta del Parlament. En l'entrega de la Medalla d'Honor, la presidenta va arribar a afirmar que la feina de Núria Gispert havia estat «rescatar la humanitat del mal».

Fruit d'aquesta convicció i l'arrelament social amb el barri va sorgir un activisme social molt intens per part de Núria Gispert. La presidenta del Parlament va afirmar que els punts clau de la seva biografia com a activista social són l'inconformisme i el coratge. En especial, perquè en l'època en què va viure el fet de ser dona li va resultar sovint una dificultat afegida. «Quan vaig entrar a la universitat l'any 1954 gairebé tots els alumnes eren homes i de classe social benestant», va recordar. La medalla volia premiar també aquesta condició de dona lluitadora que va fer camí en un món d'homes.

Agustí Codinach

El cardenal presideix la missa pels caiguts el 1714

Un any més, l'11 de Setembre, el cardenal Lluís Martínez Sistach va presidir l'eucaristia pels patriotes catalans convocada per la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, fundada per Torras i Bages el 1899. També van participar en l'eucaristia el bisbe emèrit Joan Godayol i una desena de capellans, entre els quals els rectors de Santa Maria del Mar i de la Sagrada Família. La celebració, a la qual va assistir mig miler de persones, va tenir lloc a la basílica de Santa Maria del Mar.

El cardenal, en l'homília, va destacar la importància de la Diada també per a l'Església: «La nostra celebració religiosa és un acte important d'aquesta Diada i posa en relleu la presència dels cristians i de l'Església en l'afaiçonament i la vida de Catalunya des dels seus inicis mil·lenaris fins avui.»

L'arquebisbe de Barcelona va encoratjar els organitzadors, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, «institució amarada de sentiment catòlic i patriòtic», a mantenir aquesta convocatòria anual ja que es tracta d'un acte important de la Diada».

Urgell

El testimoni de fe avui

Celebrades les Jornades de Teologia d'Urgell amb més de 170 inscrits

Redacció

La Seu d'Urgell

«Donar testimoni del que creiem. Pensar, de nou, la fe.» Aquest ha estat el lema de les Jornades de Teologia del bisbat d'Urgell celebrades els passats 29 i 30 d'agost amb més de 170 persones inscrites, sobretot professors de religió i catequistes. El bisbe d'Urgell, l'arquebisbe Joan Enric Vives, va inaugurar la trobada destacant que «l'Any de la Fe ha de servir per recórrer la història de la nostra Església». «No és aliè a la santedat de l'Església allò que jo faig, sinó que tots en formem part. Hi ha un *nosaltres* que creu, i que és més fort que un *jo*», va dir.

El professor de la Facultat de Teologia de Catalunya i consultor del Consell Pontifici per a la Nova Evangelització Mn. Xavier Morlans va pronunciar la primera ponència. Va tractar l'essència de la fe, i va parlar de l'evolució del desig d'autonomia i de llibertat del subjecte a Occident, des del segle XVII i fins a l'actualitat. Per al teòleg, hi ha un problema arrelat que cal superar: el desig de l'ésser humà que no hi hagi res que l'obligui: Déu, la família, els fills, la parella... «No volem tenir cap obligació que ens lligui: és el que es diu la cultura de la desvinculació —va dir—. A la nostra societat tot és líquid i gasós; no ens ha d'estranyar que costi transmetre la fe en Déu, en Jesucrist.»

Morlans va afirmar que «no pot haver-hi consciència del jo si no existeixen els altres». «La fe no ens l'autodonem —va explicar—; la fe cristiana ens ve d'una tradició, d'una memòria, d'un poble al qual ens afegim voluntàriament.»

Al llarg de les seves ponències va tractar les experiències humanes fonamentals a partir de les quals es pot intentar un diàleg i una presentació de la fe cristiana; de les dimensions de la fe i de la diferència i relació entre el primer anunci i la catequesi, tot fent una presentació sintètica del primer anunci.

Comunicar la fe

El divendres, el teòleg Francesc Torralba va citar el filòsof i teòleg Søren Kierkegaard per parlar de les dificultats de fer entendre el missatge cristià, a través de la paràbola del pallasso que cerca ajut davant l'incendi del seu circ i ningú no se'l pren seriosament.

Torralba va posar èmfasi en les claus de la comunicació de la fe, entre

XAVIER MORLANS:
«La fe no ens l'autodonem; la fe cristiana ens ve d'una tradició, d'una memòria, d'un poble al qual ens afegim voluntàriament»

les quals va assenyalar la solvència, la paciència, i la resistència. Com més formació té l'emissor, va recordar,

més possibilitats té de reeixir a l'espai públic. «L'emissor poc format emetrà una paraula, un testimoni, però difícilment podrà respondre a la multiplicat de crítiques que l'entorn realitza, de vegades amb males arts», va dir. Per a Torralba, la formació resulta fonamental per a la consciència i maduresa del do de la fe. «La fe és un do, però pot ser subjecte d'una reflexió, d'un aprofundiment, i això també permet un anunci menys líquid, menys poruc, menys covard», va destacar.

Les Jornades han estat molt ben valorades en el seu conjunt pel delegat diocesà d'Ensenyament, Mn. Pepe Chisvert, que va destacar la importància de la formació per als mestres i professors de religió en el context actual, de grans dificultats per a transmetre el missatge cristià.

El santuari de Núria celebra el centenari de la gran peregrinació del 1913

Patricia Navas / Núria

La festivitat de la Mare de Déu de Núria es va viure amb goig i alegria el cap de setmana del 7 i 8 de setembre amb una celebració especial pel centenari de la gran peregrinació que nombroses persones van realitzar al santuari el setembre del 1913 per agrair que la vall fos salvada de desaparèixer sota les aigües.

El filòleg Miquel Sitjar i Serra va recordar el dissabte, en una conferència titulada *La gran peregrinació del 1913. Núria salvada de desaparèixer sota les aigües*, com el Centre Excursionista de Defensa Social i altres institucions culturals i socials van tirar enrere un projecte de construcció d'un pantà que hauria negat el santuari sota les aigües. Després de l'èxit de salvar i preservar aquest espai de fe, lleure i cultura, molts pelegrins es van voler arribar aleshores fins al santuari com a agraïment.

Gràcies a això, moltes persones poden continuar peregrinant encara avui al santuari de Núria, un recer natural entre grans cims que ha esdevingut al llarg dels segles un espai idoni per a recessos i dies de meditació i pregària, a més de per al turisme, l'esport, el descans i el lleure.

A més de la conferència, la celebració del centenari de la peregrinació va incloure un interval artístic d'orgue, poesia i dansa i una missa solemne d'acció de gràcies.

Dissabte al vespre, després d'un concert d'orgue, el santuari va acollir les primeres vespres de la solemnitat de la Mare de Déu de Núria, que el diumenge va aplegar un bon nombre de pelegrins, i va comptar amb la música de l'organista Joan Casals i de l'Orfeó Manresà i la seva Escola Coral.

La festa del diumenge —molt reeixida segons el capellà custodi del santuari, Melcior Querol— va començar a les deu del matí amb la tradicional cercavila amb xanquers. En acabar la missa solemne, les Núries van portar en processó la imatge de la Verge fins a l'ermita de Sant Gil. Després d'una ballada de sardanes i un concert d'orgue, la festa va acabar amb el res de les segones vespres de la Mare de Déu de Núria i el Cant de l'Ave de Núria.

Lleida

La Romeria de la Ribagorça esdevé pregària per la pau

Gairebé 2.500 pelegrins es van aplegar al Pont de Suert

Jordi Pérez Ansotegui
El Pont de Suert

Gairebé 2.500 pelegrins, que portaven 42 advocacions dels seus pobles i parròquies, han participat en la XXXV Romeria de la Ribagorça, un esdeveniment històric per partida doble, ja que per primera vegada aconseguia reunir els titulars dels tres bisbats amb competències a la comarca, Lleida, Barbastre-Montsó i Urgell, i en segon lloc, perquè després de 16 anys tornava a celebrar-se en territori lleidatà, on havia deixat de fer-se arran de la segregació de la diòcesi.

La coincidència de la jornada del 7 de setembre amb la crida del Sant Pare va fer que la romeria dedicada a l'Assumpció de la Mare de Déu, patrona del Pont de Suert, es convertís en una pregària per la pau.

El bisbe de Lleida, Joan Piris, que va concelebrar l'eucaristia amb el bisbe de Barbastre, Alfonso Millán; el d'Urgell, Joan Enric Vives, i gairebé mig centenar de sacerdots de les parròquies dels tres bisbats, va aprofitar l'homilia per demanar una reflexió constructiva, aprofitant la figura històrica de Maria de Natzaret. «En aquesta celebració ens unim de tot cor a la crida del papa Francesc en favor de la pau, desitjant que trobi un ressò positiu entre els governants, de manera que esgotin tots els mitjans pacífics per evitar la guerra.»

El bisbe de Lleida va recordar, però, que per poder aconseguir una autèntica cultura de la pau calia la conversió del cor. «Una conversió que implica, en darrer terme, el retorn a Jesucrist.» I és que «si no es dona glòria a Déu, si l'oblidem o el neguem, no pot haver-hi pau. Si la llum de Déu s'apaga, s'extingeix també la dignitat divina de l'home. Llavors ja no vivim com a germans i germanes, fills d'un únic Pare, apareix la violència arrogant i el menyspreu cap a l'altre», ha seguit di-

«Que avui siguem aquí els tres bisbes té un sentit i un significat, que hem volgut cuidar i viure en perfecta comunió»

ent el bisbe Joan a l'homilia, el qual ha apel·lat a la figura de Maria com a exemple per descobrir la dignitat de la criatura humana en aquests moments d'incertesa.

Mons. Piris va demanar implorar al Senyor, per mediació de

Maria, perquè «de les espases es forgin arades; que en lloc d'armes per fer la guerra, arribin les ajudes per als que pateixen». I també va implorar que il·lumini «les persones que es creuen en el deure de recórrer a la violència, perquè s'adonin de l'absurditat d'aquesta solució».

En acabar l'eucaristia, els bisbes Millán i Piris es van congratular de l'èxit de participació de la romeria, mai no havia aconseguit reunir tants feligresos ni tantes advocacions, i del fet

d'haver-se reunit les parròquies dels tres bisbats. «Que avui siguem aquí els tres bisbes té un sentit i un significat, que hem volgut cuidar i viure en perfecta comunió», va dir el bisbe de Barbastre, el qual també va anunciar que la romeria de l'any vinent anirà a càrrec del grup parroquial de La Puebla de Castro, Secastilla i Ubierno.

En aquest sentit, el bisbe de Lleida va utilitzar el significat de la paraula germanor per exemplificar aquesta Romeria, que en els seus inicis van impulsar els anteriors rectors del Pont de Suert. «Aquesta romeria ha estat una oportunitat de comunió esplèndida, de festa, de germanor. I és que no n'hi ha prou amb ser bons germans, cal ser també bons veïns», va apuntar en la línia del retrobament i comunió que deia el bisbe Millán. «És una gran notícia que 2.400 fidels de l'Església catòlica, de tres bisbats, sense fronteres, s'hagin reunit per celebrar una mateixa fe, un sol Senyor i una sola Mare de Déu amb 42 advocacions», ha acabar dient Mons. Piris.

Pregàries per la pau arreu de Catalunya

Una mateixa pregària per la pau a Síria va recórrer totes les esglésies de Catalunya s'adherien, així, a la convocatòria feta pel papa Francesc. A les imatges, veiem les vetlles celebrades a Barcelona (Foto: Agustí Codinach), Solsona (Foto: Ramon Estany) i Terrassa.

Anàlisi

El dret a decidir i la independència

Joan Busquets
Capellà i teòleg

Catalunya i Espanya —millor dit, Catalunya dins d'Espanya— viuen una crisi d'entesa de gran magnitud i total desconcert, que ha coincidit amb l'estimada econòmica europea.

No ens ho podem prendre a la lleugera. Un queda astorat, ja que cada dia s'estén més la sospita de corrupció sobre els polítics. Certa o calumniosa, volent amagar-la, tothom hi queda implicat. A més, els socialistes catalans han demanat més autonomia de vot en afers que afectin Catalunya, i el PSOE els ha tancat la porta als nassos. Cada cop són més els militants del PSC que ara passen a la independència com a única sortida. Els fets del Palau de la Música poden esquitxar Convergència. Tots volen i esperen l'explicació que ha de donar el president Rajoy al Congrés, ja que surt implicat en la fosca teranyina de l'afer Bárcenas. La llei Wert ha despertat un refús colossal. Al seu torn, el president Mas porta endavant un moviment sobiranista que va més enllà dels partits, però no sé si podrà cohesionar-lo. Hi ha una constant històrica: els catalans sempre han anat desunits en les temptatives per separar-se d'Espanya. Mentrestant, els dos grans partits amb possibilitats d'arribar a governar l'Estat no cedeixen en res que sigui avantatjós per a Catalunya.

Què hi diu l'Església? En el Llibre de les Hores hi ha una pregària ben vàlida: «Que Déu ens deslliuri del nacionalisme exacerbat.» Cada cop que la lleigeixo sento un esglai. Però, ben pensat, crec que caldria aturar-nos i anar més a fons en l'educació cívica i política. És fàcil alçar l'estelada i deixar-se portar per la rauxa. El Vaticà II ho diu clar: «Cultivar l'amor a la pàtria, però sense estretor d'esperit, i pensant en el bé de tota la família humana que aplega i uneix races, pobles i nacions» (GS 75). No podríem acceptar un nacionalisme que atorgués qualitats superiors o missions històriques a una nació, ni que erigís la pàtria com un absolut. Per als ciutadans cristians, la fe ens empeny a no tancar-nos en el clos del propi país. De fet, si no es vol tergiversar la història, Catalunya ha estat sempre una nació pactista i d'acolliment, generosa amb els altres pobles d'Espanya, oberta a Europa i amb bastants accions solidàries al Tercer Món (algunes d'Església, altres laiques).

La doctrina social catòlica és diàfana. El Dijous Sant, poques setmanes abans de la seva mort, Joan XXIII publicava l'encíclica *Pau a la terra* (1963). Entre altres temes sobresurt la defensa de la igual dignitat de totes les nacions i, per tant, que han de ser respectats els drets de les minories ètniques i culturals si es vol assegurar la pau

Agustí Codinach

en el futur. Joan Pau II va més enllà. Defensa que aquests pobles tenen dret a determinar el seu futur (Dret a decidir) i a ser independents. Amb un coratge admirable ho reclamava el papa polonès: «Vetlleu per la sobirania fonamental que posseeix cada nació en virtut de la pròpia cultura. Protegiu-la. No permeteu que arribi a ser víctima dels totalitarismes o les hegemonies. ¿No hi ha en el mapa d'Europa nacions que posseeixen una meravellosa sobirania històrica nascuda de la seva cultura i, amb tot, estan privades de la seva sobirania?» (Discurs a la UNESCO, 1980).

Som una nació. No millor que altres ni superiors a cap. Hem sobreviscut a fracassos, volem mantenir la nostra identitat bo i reconeixent la del veí. El seny i la rauxa han estat el nostre tarannà, com explica J. Vicens Vives a *Notícia de Catalunya*: «Gairebé sempre conduïts pel seny i el realisme, en determinades ocasions ha esclatat la utopia revolucionària.»

El seny, tanmateix, no ens ha estalviat gaire l'esperit de discòrdia atàvic. Massa acostumats que ens governin des de fora, mireu la tasca política amb recel. Pau VI, en canvi, encoratjava i valorava les vocacions al servei polític. I el papa Francesc ha definit la política com «una forma eminent de servei als altres». En la seva primera encíclica diu: «La llum de la fe es posa al servei de la justícia, del dret, de la pau, per edificar un lloc on l'home pugui conviure amb els altres.»

Com a cristians no hem de voler construir una nació gran, gloriosa i dominant, sinó habitable i solidària. Per tant, amb aquests valors, és moralment legítima la consulta i l'opció per la independència. Sense hostilitat, amb solidaritat, en fraternitat. La unitat d'Espanya no és un dogma de fe. La independència de Catalunya tampoc. Però és legítim que vulguem un estat nou o un país federal o restar units a Espanya com fins ara, sempre que se'ns respectin els drets com a nació. És cert que aquests últims anys Catalunya ha estat escanyada econòmicament i culturalment i s'ha sentit maltractada. Alguns creuen que hem de dir prou. Trobo just el paral·lelisme que fa l'his-

toriador Ferran Soldevila amb la independència de Portugal: «En aquella España no cupo Portugal.» Doncs això. Catalunya, tal com és, no té cabuda (no és volguda) dins Espanya.

Però si fracassava la consulta o no

arribem al cim, tampoc no és morir. Catalunya roman una realitat viva i sentida. Ni els vots d'una majoria ni les lleis d'una constitució no poden anul·lar els seus drets. Si el poble ho anhela, el vent tornarà a bufar.

«Som una nació. No millor que altres ni superiors a cap. Hem sobreviscut a fracassos, volem mantenir la nostra identitat bo i reconeixent la del veí»

CatalunyaCristiana

Subscriviu-vos

Desitjo subscriure'm al setmanari Catalunya Cristiana durant un any (52 números)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP Tel. NIF

A/e:

- ☐ Edició paper 125€ ☐ Edició digital 90€
- ☐ Edició en català ☐ Edició en castellà

Forma de pagament

- ☐ Únic pagament per any ☐ Dos pagaments semestral
- ☐ Xec nominatiu que adjunto ☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions))
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Entrevistes, debats, tertúlies, informació d'última hora, i propostes de servei. Una línia de programació que es manté puntualment fins a la nit, a 2 de 8, quan ja és possible fer una anàlisi dels fets del dia amb l'ajuda de destacades personalitats del món polític, econòmic o cultural.

Al final del dia la proposta de Ràdio Estel es basa en la informació, la tertúlia i el debat sobre els valors que formen part del nostre ideari. La família, el món dels discapacitats, l'economia, les ONG, la salut i altres entitats de servei.

actualitat

Cultura

Església

Solidaritat

on line

Radioestel.cat

a la carta

Durant moltes hores la programació de Ràdio Estel la configura una selecció musical que no es pot trobar enlloc més. Les millors versions d'alta cançó internacional anglosaxona alternen amb clàssics europeus d'altres idiomes, amb especial presència de temes cantats en català.

Cada dia, en hores diverses i formats diferents, oferim a la nostra audiència programes de caire religiós: la Missa, el Rosari, la lectura de l'Evangeli, Laudes i Vespres entre d'altres. La presència de Montserrat, Solius i Vallbona de les Monges és molt visible, així com les transmissions des de la Sagrada Família i la Catedral de Barcelona.

Educar segons el projecte educatiu cristià

Benedicció i inauguració de l'ampliació de l'Escola Mare de Déu de la Salut

Redacció
Sabadell

El dimarts 3 de setembre Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa, va presidir l'acte de benedicció i d'inauguració de les obres d'ampliació de l'Escola diocesana Mare de Déu de la Salut a la ciutat de Sabadell. Va estar acompanyat per Joan Carles Sánchez, alcalde de Sabadell, i Miquel Garcia, director general de Centres Concertats i Centres Privats de la Generalitat de Catalunya.

També hi van assistir Mons. Salvador Cristau, bisbe auxiliar de Terrassa; el P. Enric Puig s.j., secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya; Ignasi Garcia Clavel, president de la Fundació d'Escoles Parroquials de Barcelona; Roser Álvarez, delegada episcopal per a les Escoles Diocesanes i Parroquials, i Francesc Ortiz, director del centre, així com també vicaris episcopals, secretari general i canceller, preveres, religiosos, membres de la Fundació d'Escoles Diocesanes i Parroquials, el claustre de professors del centre, pares i alumnes, arquitectes, constructors, etc.

Amb una sala d'actes plena de gom a gom, es va iniciar l'acte amb la benedicció de les instal·lacions. Mons. Saiz va passar per les diferents aules beneint el centre. La coral i l'orquestra de l'escola van acompanyar amb els seus cants els diversos moments de la celebració.

Seguidament va tenir lloc l'acte institucional. El director del centre va agrair l'esforç d'aquesta comunitat escolar i va destacar la motivació per continuar treballant per consolidar un projecte de qualitat educativa, constant actualització i amb un tracte familiar. Després, els arquitectes Santi

Vea i Carles Resino van exposar les seves intencions a l'hora de projectar el nou edifici i van fer entrega de l'obra al bisbe diocesà.

Miquel García va fer èmfasi en el vigor, el valor i la valentia que havia demostrat l'escola en tirar endavant aquest projecte. Per la seva banda, l'alcalde Joan Carles Sánchez va destacar la importància que tenen la cultura i l'educació en un moment de crisi econòmica, sobretot per a la preparació professional de les noves generacions. També va valorar positivament l'aportació del cristianisme en la formació de les persones.

Com a cloenda de l'acte, Mons. Josep Àngel Saiz va agrair la presència de les múltiples representacions del món de l'ensenyament que hi van assistir i va assegurar que la formació dels alumnes amb un sentit cristià de la vida és cabdal per als fonaments de la societat. Va fer un repàs agraït a totes les persones i institucions que han regit l'escola al llarg dels seus 119 anys d'història, i va remarcar especialment el treball realitzat en els últims anys d'ençà que el bisbat n'assumí la titularitat l'any 2008.

Finalment, el bisbe va reflexionar sobre la importància de l'educació: «La nostra vocació és educar, la nostra passió és educar. Educar i formar els infants i joves perquè desenvolupin totes les seves potencialitats; perquè no es quedin a mig camí; perquè no caiguin en el consumisme; perquè no s'instal·lin en la mediocritat; perquè siguin responsables, respectuosos, solidaris; perquè cerquin sempre l'excel·lència. I educar segons el projecte educatiu cristià, inspirats en l'Evangeli de Jesucrist, en la recerca de la veritat i el bé.»

Després es va procedir a la descoberta de la placa commemorativa de

l'acte i es va fer la visita inaugural. La jornada va acabar a la tarda amb una jornada de portes obertes, on més d'un miler de persones van poder visitar les noves instal·lacions.

Les obres d'ampliació de l'escola van començar el 29 de setembre del 2011 i han agrupat l'escola en un únic complex educatiu de 6.554,83 m²

(amb 4.554,57 m² de nova construcció i 1.134,67 m² de superfície reformada). La remodelació permetrà al centre educatiu ampliar en un futur la seva oferta educativa en els estudis d'infantil, primària i secundària i iniciar ja, aquest curs 2013-2014, els estudis postobligatoris de batxillerat, arribant a acollir un miler d'alumnes.

Gent de casa

Fèlix Furés i Plans, gran intel·lectual catòlic

Nat a Castellbisbal el 15 de maig del 1894, Fèlix Furés i Plans era el quart fill del forner del poble, Fèlix Furés i Esplugues. Va assistir a escola en un Castellbisbal que llavors tenia mil quatre-cents habitants. Acabada l'escola a l'adolescència, com era normal a l'època, en Fèlix va començar a treballar i ho va fer com a forner a la fleca del seu pare, i de flequer treballaria tota la vida.

Però Furés, ensem amb amor al seu treball i una fe pregonada que compartia amb la família, també tenia inquietuds intel·lectuals. Va escriure algunes poesies que arribà a publicar, impulsà el grup de teatre de Castellbisbal i, en certa manera,

el seu obrador es va convertir en una mena d'ateneu cultural, amb reunions i tertúlies entre els joves inquiets del poble.

Home emprendedor, col·laborava amb la parròquia de Sant Vicenç. En crear-se el 1931 la Federació de Joves Cristians de Catalunya, va ser-ne un dels impulsors a Castellbisbal. Fou el president, així com l'ànima i la veu, d'aquell conjunt de joves catòlics amb gran amor al país.

Casat i pare de quatre fills, en esclatar la revolta del 19 de juliol del 1936 acabava de complir quaranta-dos anys. Va seguir treballant a la fleca, mentre l'ambient revolucionari i bèl·lic va anar canviant Castellbisbal,

que va mudar el nom episcopal pel de «Fruiters», ja que després de la fil·loxera la fruita havia adquirit gran importància en els conreus de la població.

Havia passat mig any de guerra i algú el va avisar que en qualsevol moment els de les patrulles el podien detenir, però ell, pensant en el manteniment de la seva família, no va voler amagar-se i va continuar treballant. Al seu obrador, mentre fornava, el 8 de gener del 1937 es van presentar uns milicians i se'l van emportar dient que havia d'anar a declarar.

Fèlix no s'enganyà; estava segur que el portaven a matar. Amb cura de

Joan Pallarès-Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

no ser vist, va deixar l'anell de matrimoni entre la llenya, de manera que la família el va trobar poc després. Deixava a casa esposa, fills petits, dues germanes i dues amigues de la família, que van entendre també la gravetat del moment i es van posar a pregar. Ell va tenir l'ànim de correspondre la salutació d'una veïna amb qui es creuà quan se l'emportaven i li va dir: «Adéu fins al cel.» Poc després de sortir del poble, a la carretera de Terrassa, va ser assassinat amb altres persones. Els seus familiars van poder reconèixer el cadàver.

Es prepara una pel·lícula sobre la vida del papa Francesc

L'actor argentí Rodrigo de la Serna interpretarà el paper protagonista

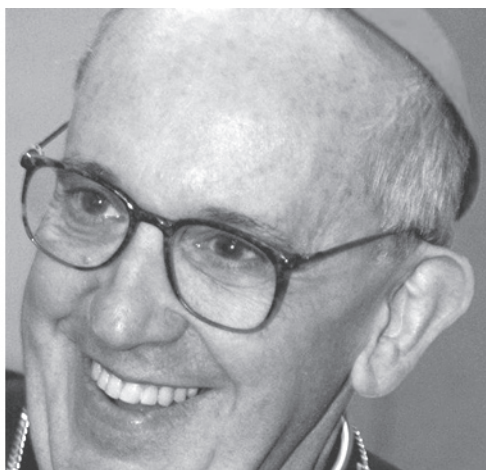
Redacció
Barcelona

El cineasta argentí Alejandro Agresti ha confirmat que dirigirà una pel·lícula biogràfica sobre el seu compatriota Jorge Mario Bergoglio, des de la infància fins a convertir-se en Sant Pare. Produïda per la companyia cinematogràfica argentina Pampa Films i l'espanyola Pentagrama, es titularà *Historia de un sacerdote*. L'actor que encarnarà el papa Francesc serà l'argentí Rodrigo de la Serna, de 37 anys.

«Més que plantejar una ràpida biografia dels principals esdeveniments de la seva vida, estic preocupat per aconseguir traslladar l'interior d'aquesta persona tan singular, la seva decisió de continuar la vocació i com va compaginar fe i raó després d'haver estudiat com a jesuïta durant catorze anys, abans de ser ordenat», ha explicat Agresti, que el 1998 va obtenir la Conxa d'Or del festival de Sant Sebastià per *El viento se llevó lo que*.

Agresti ha posat en relleu que la pel·lícula se centrarà en «el costat més personal del papa Francesc: des de la seva tasca als barris més pobres de Buenos Aires fins a la humilitat amb la qual ha contagiats a la cúria romana». La història narrarà, a través de *flash-backs* i *flashforwards*, l'evolució de Bergoglio fins al 13 de març del 2013, dia en què va ser escollit Pontífex de

l'Església catòlica.

Humana i commovedora

«El papa Francesc mira de canviar les coses en l'Església. Pot ser vist com un revolucionari per alguns, però també ha despertat l'interès entre els no catòlics», ha afirmat Pablo Bossi, responsable de la productora Pampa

Films. I ha afegit que espera que *Historia de un sacerdote* sigui «una pel·lícula humana, commovedora i que respecti l'esperit d'austeritat d'aquest Papa».

Segons el productor, «Rodrigo de la Serna és un dels actors argentins actuals més grans. Sabem que pot compondre aquest personatge. I fins i tot s'hi assembla físicament. A més, està en l'edat justa per poder envellir-lo o rejuvenir-lo segons les necessitats del relat». L'actor és conegut per haver actuat en pel·lícules com *El mismo amor, la misma lluvia*, de Juan José Campanella; *Teatro*, de Francis Ford Coppola, i *San Martín: el cruce de los Andes*, de Leandro Ipiña.

El film començarà a rodar-se el març de l'any vinent i es preveu que es pugui estrenar als cinemes el 2015. A partir de la bona acollida de crítica i públic del seu llargmetratge *El sueño de Valentín* (2003), Agresti es va establir als Estats Units, on ha rodat diferents pel·lícules.

Visió fotogràfica de Barcelona

Redacció / Barcelona

Fins al proper 29 de setembre es pot visitar l'exposició fotogràfica *Racons i batecs de la ciutat. Un recorregut per Barcelona, una porta oberta a la nostra història*, de Sílvia Ametller i del nostre fotògraf Agustí Codinach, amb la col·laboració de l'artista Ei Point, als locals de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya, carrer del Duc, 14, principal (Barcelona).

En l'exposició es mostren alguns dels espais més emblemàtics de Barcelona i també alguns dels millors moments fotogràfics que han quedat plasmats a través de la cambra. «Són, per tant, dues mirades, una de més íntima i una altra de més dinàmica, i com a contrapunt una fuga panfotogràfica inspiradora on es resumeixen totes dues actituds», explica el crític d'art Al·lean Olko al catàleg.

Cinquena edició del Young Values Film Festival

Redacció / Barcelona

La Plataforma per la Família Catalunya-ONU 2014, CinemaNet i Som Joves han convocat la cinquena edició del Young Values Film Festival, que se celebrarà al CaixaFòrum de Barcelona els dies 9 i 10 de novembre tot coincidint amb el Primer Congrés d'aquesta Plataforma.

En aquesta edició s'ha produït un canvi important de les temàtiques, perquè es va decidir que siguin les propostes per l'Organització de les Nacions Unides per a l'any 2014. Són les següents: «Família i pobresa i exclusió social», «Família i solidaritat intergeneracional» i «Família i treball».

Poden presentar els seus curts o els

seus guions tots els joves de fins a 35 anys d'edat, de qualsevol nacionalitat o lloc de residència. Les temàtiques d'aquests curts o guions han de coincidir o incloure d'alguna forma qualsevol dels tres temes esmentats. El termini de lliurament finalitza el 30 de setembre.

Es concedeixen tres premis a les seccions Internacional de Valors Socials, Documentals, Animació, Miquel Porter Moix, Barcelona-Valors i Rovira-Beleta, aquest darrer de guions.

Els premis totalitzen 4.000 euros de dotació, a més de la promoció que es fa dels guanyadors.

Les bases dels premis poden ser consultades a les webs www.youngvalues-filmfestival.com, www.cinemamet.info o www.somjoves.net.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

«L'art pot encendre la flama de l'amor de Déu»

Paz Matud, directora de la companyia Talitha cumi

Samuel Gutiérrez

Apassionada del ballet clàssic des dels sis anys, la polifacètica artista madrilenya Paz Matud ha emprès una agosarada i sorprenent aventura evangelitzadora amb la creació de la companyia de teatre musical Talitha cumi. El seu primer musical, *La oveja negra*, s'acaba d'estrenar amb èxit aquest estiu. A través d'una història colpidora representada amb els llenguatges artístics més moderns, l'obra pretén tocar el cor de les persones perquè experimentin l'amor de Déu.

Quina és la història de la companyia Talitha cumi?

És una història que ve completament de l'Esperit Sant i que, a més, es va reforçar per la crida que l'Església ens fa a la nova evangelització. Cal cercar noves expressions que puguin atreure sobretot els joves, l'accés dels quals a la fe sempre és més complicat quan no ho fan a través de les vies habituals. Em vaig sentir esperonada des de dins a crear una companyia de teatre musical, però naturalment li vaig demanar al Senyor una confirmació, perquè jo acostumo a llançar-me sense pensar-m'hi gaire si al darrere hi ha els interessos del seu Regne. Era un diumenge i es llegia la paràbola dels talents. Estava clar, no podia guardar el meu do sota terra sinó que l'havia de posar al servei de tots els homes i de l'Església. Molts em van dir si estava boja en emprendre un projecte així en temps de crisi...

La «bogeria» de Talitha cumi va cristal·litzar el curs passat amb l'estrena del seu primer musical, al qual van assistir gairebé 15.000 espectadors.

L'experiència va ser brutal. No s'escau una paraula que la defineixi millor. Perquè era molt arriscat. Es tracta de la primera companyia professional cristiana del món! I que ningú no em malinterpreti, hi ha musicals bellíssims en clau de fe, però és la primera vegada que l'elenc estava format per ballarins, cantants i actors professionals. Va ser llançar-me al buit sense xarxa perquè era el primer cop i no sabia si podria pagar els 18 membres de la companyia i el lloguer del teatre. Va ser una feina enorme, un any d'assajos en què tothom va treballar molt, però a les palpentes, sense saber quina seria la resposta del públic. Només l'arquebisbe Carlos Osoro ens va ajudar des del començament i ens va facilitar l'ajuda per a la difusió. Sempre li estaré agraïda.

Quina acollida va tenir el musical?

La resposta del públic va ser increïble. Vam omplir un local enorme tots els dies de la representació, tant entre setmana per a les escoles, com les representacions del cap de setmana per al públic en general. Va ser meravellós! El Senyor va estar darrere de tot, és clar, perquè les dificultats de tot tipus van ser enormes.

Acaben d'estrenar el musical *La oveja negra*. Quin missatge inten-

ten transmetre?

És una història colpidora que farà riure, cantar i emocionar-se, amb coreografies de *funky*, ballet clàssic, *hip-hop*, flamenc, *break*, *rap* i musical americà, a més d'acrobàcies espectaculars. Amb aquest musical proposem a l'espectador una experiència molt forta on es posen en contrast els criteris de Déu i els nostres. Tothom que segueix la història fins al final queda molt colpit. Hi ha rialles i hi ha llàgrimes. Un s'adona que és l'ovella negra i a més a més és la preferida de Déu.

És l'art un instrument privilegiat per a l'evangelització?

I tant que ho és. Què ha de dir una historiadora de l'art? Déu és bellesa, Jesús és el més formós dels fills dels homes... Ens sorprendríem en comprovar que la bellesa es clava en el cor molt

més que les idees! La nostra fe no és un conjunt d'idees que només es transmet per via intel·lectual, sinó sobretot és una història d'amor amb una Persona real. L'art va directe al cor, als sentiments. No hi ha fe madura sense relació personal amb Jesús, i l'art pot encendre aquesta flama de l'amor de Déu més que cap raonament. Això ens ha passat amb el musical. Enxampes l'espectador desprevingut, l'emociones amb coreografies d'altíssima qualitat, amb cançons meravelloses i, sense adonar-se'n, la història va entrant en el seu cor i es produeix un canvi interior, un acostament a Jesús. Ens ha passat amb gent que no trepitja l'església.

Amb els seus espectacles pretenen sobretot educar en la fe.

L'educació en la fe és també una motivació inicial de la Companyia,

«Oferim un espectacle de qualitat, però en clau cristiana. No és una història només de valors, parlem molt clar de Déu, de Jesús i de la fe»

ja que sóc professora de religió en una barriada marginal de València i m'amoïnava que els alumnes no tinguessin una activitat veritablement motivadora que a més els transmeti la fe. Puc dir com a mestra que això és molt difícil. Per això vaig transmetre la idea a la comissió d'ensenyament de l'arquebisbat de València que va donar suport a la proposta. Per això vam reservar sempre uns dies entre setmana per al públic escolar. Naturalment aquesta educació en la fe es fa extensiva a tots aquells que vénen a veure'l.

Quin és el secret per connectar amb els més joves?

El secret? Estar molt al dia del que als joves d'avui els agrada, del que al públic en general li agrada veure i oferir-li un espectacle de qualitat, com qualsevol musical comercial de Madrid o Barcelona, però en clau cristiana. I compte, que he dit cristiana! Perquè nosaltres ens mullem. No és una història només de valors, parlem molt clar de Déu, de Jesús i de la fe, sense por.

És vostè una ballarina polifacètica —també escriptora i professora— a la qual no li fa vergonya dir obertament que Jesús és l'Amor de la seva vida. Com afecta aquesta convicció a l'exercici de la seva vocació artística?

Tot és obra del Senyor, que m'ha donat aquestes capacitats. Tinc el do d'escriure, doncs per a Ell. Tinc el de ballar, per a Ell. El d'ensenyar, tot per al seu Regne. Com afecta això la meua vocació artística? És molt senzill. Jo estimo ballar, sóc ballarina de ballet clàssic i sóc la persona més feliç de la terra ballant, ja que des de ben petita he sabut que tot el que em fa feliç prové d'Ell. Sé que passaré el meu cel ballant amb Jesús, això és segur. És cert que estic enamorada d'Ell i tot el que és humà, formós i net ho he referit sempre a Ell. Cal recapitular tot en Jesús.

Amb aquesta carta de presentació, se sent una mica remant contra corrent?

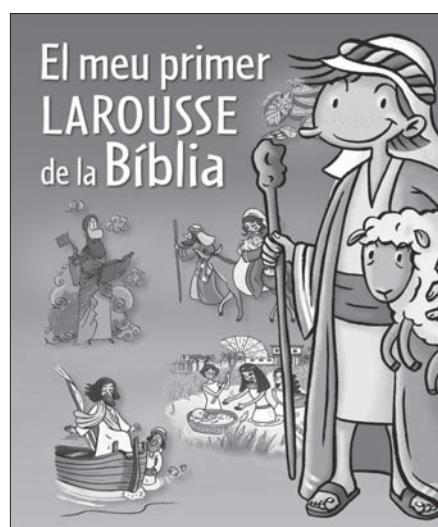
Tinc clar que sóc una persona estranya en el món dels artistes, sobretot perquè no amago la meua fe, però hi ha molt de respecte també quan la gent s'adona que no ets una «noia rara». A l'escola és una altra història. Hi ha una oposició oberta al que sóc i a l'assignatura que imparteixo, a tot el que faig, sembla que no havien vist «una professora de religió tan explícita». També hi ha dificultats amb els teatres i amb determinades persones que pensen que fas això per qui sap amb quines tèrboles intencions. Però tot plegat és la història de Jesús, oi?

El musical «La oveja negra»

La companyia Talitha cumi acaba de presentar el musical *La oveja negra* al festival d'Oliva. Aviat el representarà també a València els dies 14 i 15 de desembre. Abans s'oferirà l'espectacle als col·legis i més tard es representarà a Madrid, durant les vacances escolars de Nadal. La companyia Talitha cumi està disposada a representar el musical *La oveja negra* allà on li ho demanin. Més informació al telèfon 625 792 764 i a la pàgina web www.musicalestalithacumi.com.

Llibres

EMILI LÓPEZ TOSSAS (text) i MAR CERDÀ, JUDIT FRIGOLA i ÒSCAR JULVE (il·lustracions)
El meu primer Larousse de la Bíblia
 Larousse Editorial, 2013, 160 pàg.

Aquest llibre és un recorregut pels principals passatges de l'Antic Testament, que relata la història del poble d'Israel, i del Nou Testament, que explica la vida de Jesús de Natza-ret. D'aquesta manera, els més petits podran conèixer l'expulsió d'Adam i Eva del paradís, la torre de Babel, l'arca de l'Aliança, la història de David i Goliat, l'entrada de Jesús a Jerusalem, la resurrecció de Llàtzer... i molts altres episodis bíblics.

JOSEP M. AINAUD DE LASARTE (text) i PILARÍN BAYÉS (il·lustracions)
Petita història de Rafael Casanova i l'Onze de Setembre
 Editorial Mediterrània, 2013, 16 pàg.

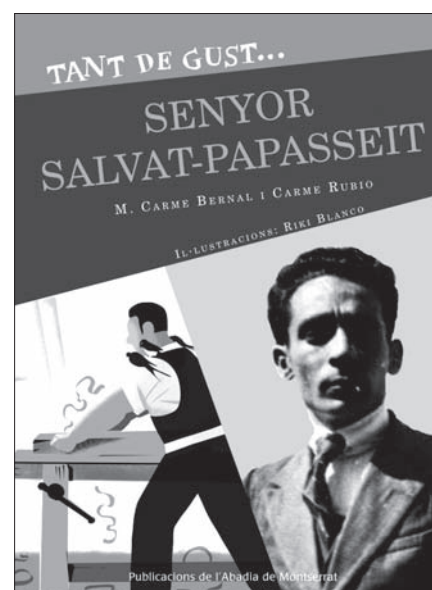
Aquest quadern apropa als nens i nenes, de manera amena i rigorosa, la vida i la trajectòria de Rafael Casanova, un home que s'ha convertit en el símbol de la catalanitat i de les llibertats democràtiques de Catalunya. Es tracta d'una nova edició, que va veure la llum per primer cop el setembre del 2002. El text és de l'inoblidable historiador i periodista Josep M. Ainaud de Lasarte; les magnífiques il·lustracions són obra de Pilarín Bayés.

CARE SANTOS (text) i MERCEDES MARRO (il·lustracions)
Em venc el Cigró
 Editorial Cruïlla, 2013, 96 pàg.

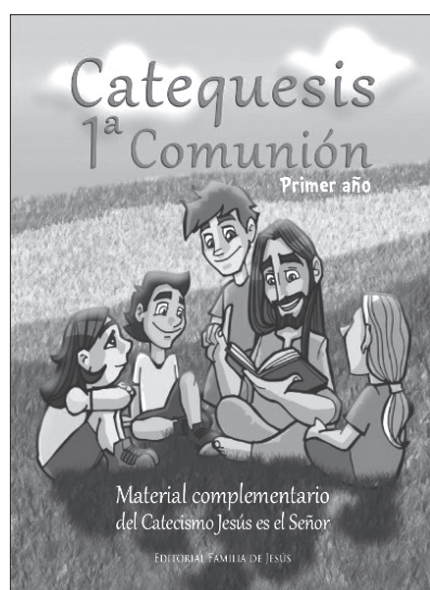
Arriba l'estiu, i per a l'Òscar és castròfic: la Nora, la seva millor amiga, se'n va de vacances a Nova York; i el seu germà petit, el Cigró, que ha començat a dormir amb ell, es passa les nits plorant i cridant. L'Òscar no pot descansar. Per això decideix posar un anunci i canviar-lo per una germana gran. Aquest és el tercer llibre d'una sèrie humorística de Mercedes Marro iniciada amb *Em venc la mare* i *Em venc el pare*.

M. CARME BERNAL i CARME RUBIO (text) i RIKI BLANCO (il·lustracions)
Tant de gust de conèixer-lo, senyor Salvat-Papasseit
 PAM, 2013, 66 pàg.

Aquest volum explica breument la vida de Joan Salvat-Papasseit i el situa en el seu context històric; a més, convida el jove lector a llegir una mostra dels poemes que tan excel·lentment va escriure. Es tracta d'una de les figures més interessants de la literatura catalana del segle XX. En els escrits de Salvat-Papasseit es palesa la força dels seus sentiments. És una veu plena d'energia que encara avui es manté molt viva.

EQUIP DE PASTORAL (text) i GUSTAVO JAVIER DRAGUERRE (il·lustracions)
Catequesis. Primera Comunió. Primer año
 Editorial Família de Jesús, 2013, 144 pàg.

Aquest és el primer de quatre llibres amb material complementari per al procés catequètic de la iniciació cristiana, que comença cap als 9 anys i conclou al voltant dels 12, període en què es reben els sagraments de l'Eucaristia i la Confirmació. Els temes són accessibles per als infants a través de contes, activitats, endevinalles... Ensenya als infants a pregar, a estimar Jesús i a endinsar-se de mica en mica en la comunitat cristiana.

TERESA BLANCH (text) i JOSÉ ÁNGEL LABARI (il·lustracions)
El caso del librero misterioso
 Editorial Montena, 2013, 96 pàg.

D'ençà que van obrir una petita agència de detectius, la Pepa i en Maxi ja han viscut un munt d'aventures de tota mena. Ella és una noia eixerida i ell és un mica poruc, però tots dos formen un equip formidable: els Buscapistas. Sempre reben l'ajuda de Pulgas, el gos de l'agència, i de Bebito, el germà de la Pepa. En aquesta ocasió hauran de descobrir el misteri que s'amaga a la botiga d'un llibreter amb molt mal geni.

MONTSE GANGES i IMAPLA (text)
Viatgers intrèpids
 Editorial Bambú, 2013, 136 pàg.

Marco Polo, Ernest Shackleton, Amelia Earhart, Thor Heyerdahl i Neil Armstrong. Cinc noms que han passat a la història per la seva tenacitat, valentia i coratge. Tots ells van perseguir un somni, una idea per a la majoria inabastable o simplement impossible. Aquest volum fa un recorregut per la vida i les proeses d'aquests cinc herois incansables, viatgers intrèpids que van desafiar els elements per assolir el seu repte.

MAR PAVÓN (text) i ROGER OLMOS (il·lustracions)
Fidel a l'ampolla
 Edebé, 2013, 64 pàg.

En Fidel és un nen que viu dins d'una ampolla. La seva família, com és lògic, el vol treure tant sí com no, però la cosa no és tan fàcil. Pel que sembla, l'ampolla i en Fidel són inseparables... O no? La visita a una doctora experta en tractar casos com el d'en Fidel dissiparà els seus dubtes. I de quina manera! Aquesta història narra amb naturalitat i humor el dia a dia d'un nen que pateix un TGD relacionat amb l'espectre autista.

Crítica literària

Albert Camus, cent anys

El 7 de novembre del 1913 neix a Mondovi (Algèria) Albert Camus. M'anticipo a tal aniversari com una mena de *preparatio*. De fet cada dia es pot trobar un motiu per recordar perquè cada dia pot remetre a «algú» reconegut, o no, de qui val la pena fer-ne esment. I Camus em serveix d'esquer. Què pensaria del món d'avui? Tenim la seva obra, i no n'hi ha prou amb llegir-la, cal entrar-hi ben al fons perquè res hi és sense motiu, fins i tot el detall més insignificant i, no cal dir-ho!, el seu entramat.

Als trenta anys Camus ja és un assedegat de justícia social. Experiència de malaltia (tuberculosi), estudiant seriós, alegre, afeccionat al futbol, viu anys durs laboralment i política, membre de la Resistència... escriu. Militant del seu propi pensament, el sol (real i simbòlic) l'enlluerna i el confon («el sol em va ensenyar que la Història no ho és tot»), la mar (real i simbòlica) li transmet tranquil·litat, profunditat, silenci: beu de la saviesa de l'experiència i l'observació. L'excés, l'instànt, l'absència... l'absència de Déu i del seu desig: solament compta el temps mortal, propi i aliè. El patiment humà no té cap sentit, el dolor i la mort són un escàndol, una injustícia. Un absurd. Aquests són temes presents en el seu pensament precisament

ALBERT CAMUS

L'estrany(títol original: *L'étranger*-1942) Labutxaca, 2010, 160 pàg.

perquè formen part de la condició humana: com l'egoisme, la solidaritat, la incomprensió, la desesperació... el nostre món és un lloc sense esperança, ple de víctimes de la injustícia humana, és un món mortal. També és el món de la solidaritat però més enllà d'aquest amor pels altres, no hi ha res de res: és immanent. Els seus personatges són solidaris, egoistes, atemorits, excessius, pacients... són protagonistes ficticis d'un món real. Actual. D'avui.

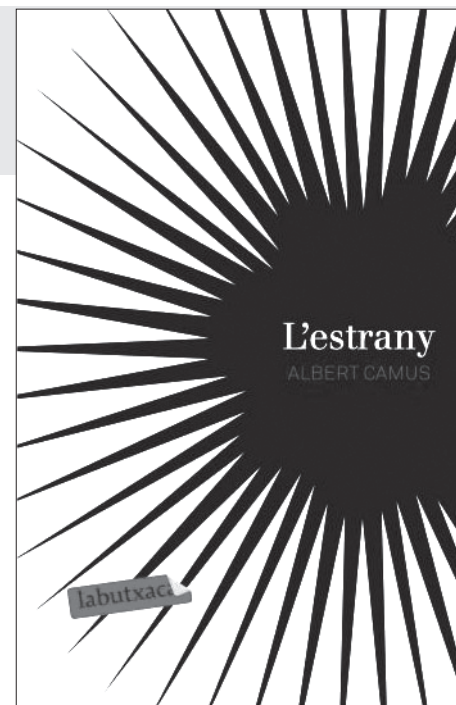
A *L'estrany* Meursault, figura nietzscheana i relata en primera persona com si no ho fos, és algú eixut, rutinari, sense sensibilitat, indiferent, és com un mecanisme al qual cal donar corda perquè es mogui: es mostra tal com és, sense convencionalismes ni falses aparences; avui se'l qualificaria com a antisocial i excèntric. La novel·la convida a qüestionar-se pel «com» i el «per què» de les coses, a aprofundir en les causes més que en els fets en si mateixos: convida a revoltar-se davant les aparences, tot i que ell ho fa violentament. El món de Meursault és un món humà, individualista, de

patiments, de sentiments que afecten, però ell li és estrany, indiferent: és estrany a la seva pròpia condició humana. O, potser, aquest heroi tràgic, absurd, que és Meursault, vol ser un revulsiu per estimular el coratge, la responsabilitat, el compromís?

L'obra de Camus convida a una anàlisi dels comportaments i les actituds humanes. Convida a una reflexió moral. Si a *L'estrany* el sofriment es fa patent en la indiferència de Meursault, a *La pesta* (1947) el màxim sofriment rau en la deshumanització que simbolitza tal malaltia (semblantment a la deshumanització de la història recent) i en la manca de confiança en un amor i en una justícia més enllà de la humana. El referent de l'*home* és el mateix *home*. Però la solidaritat és col·lectiva, com el sofriment (cal entendre que «aquesta història ens concerneix a tots»), i pot vèncer el mal; aquesta és una solidaritat que es justifica per si mateixa, per la fraternitat que és capaç de generar una tendresa de la que sembla, solament sembla, absent a *L'estrany*. L'obra de Camus és una recerca de respostes, un

Rosa M. Boixareu Vilaplana

Síndica de Greuges de la URL

tocar de peus a terra, res més humà. Com els seus personatges.

A la pregunta «Quines són les seves deu paraules preferides?» Camus contesta: «el món, el dolor, la terra, la mare, els homes, el desert, l'honor, la misèria, l'estiu, la mar» (citada per Morvan Lebesque).

Crítica teatral

Treure pans de les pedres

Andreu Sotorra

Escriptor i periodista
col·laborador de Ràdio Estel
andreusotorra@gmail.comL'AUCA DEL BORN.
INTÈRPRETS PRINCIPALS:

Míriam Alamany, Marta Domingo, Elena Fortuny, Alícia Puertas, Bernat Quintana, David Vert.

GUIÓ I DIRECCIÓ: Jordi Casanovas.

Born Centre Cultural, Barcelona. Fins al 28 de setembre.

Entre didàctic i divulgatiu, sense arribar a parc temàtic, l'espectacle *L'Auca del Born*, amb guió de Jordi Casanovas, s'ha vestit de pessebre vivent per transportar els espectadors a una escenificació de com segurament va ser la vida dels barcelonins del barri de la Ribera abans de la desfeta de l'11 de Setembre del 1714.

Espectacles com aquests tenen el repte de no caure en el pamflet. Prou sabut és que la història es conta sempre segons el punt de vista de qui la interpreta. Però així com el cinema de grans fets històrics ha donat als passavolants del segle XX i inicis del XXI una visió a vegades romàntica de la vida dels seus avantpassats, el teatre —o el

document teatralitzat— ha de superar el risc de la interpretació en viu i crear un clima de mínima credibilitat i emoció.

Segurament que això és el que ha pretès el dramaturg Jordi Casanovas —coneguda ànima de la minisala Flyhard— passant les anècdotes de la trama de *L'Auca del Born* pel seu filtre dramàtic particular com ja ha fet evident en espectacles anteriors com *Una història catalana*, al Teatre Nacional de Catalunya.

La credibilitat de l'espectacle del Born, amb una trentena d'intèrprets i un retaule de 48 escenes breus, té l'avantatge de representar-se sobre les pedres que, com un testimoni silenciós dels tres-cents anys del setge del 1714, fa la impressió que oficiïn l'antic paper d'apuntador i que, a la vegada, impregnin de vida els personatges de ficció de l'auca.

L'espectacle té una història de fons, èpica, romàntica i idealista, com totes les grans històries. Marianna és filla d'uns importants comerciants d'aiguadent del sud de Catalunya, arribada al Born coincidint amb l'època

Un dels 48 quadres de l'espectacle històric representat al nou Born Centre.

del 1714. Joan és un jove hereu de diverses generacions de pescadors. La relació amorosa entre la parella serveix a Jordi Casanovas de fil conductor per reconstruir durant tres quarts d'hora la vida del barri del Born abans dels fets tràgics i durant els últims dies del setge que va durar un any.

El comerç, les tavernes, els botiguers, els artesans, els gremis, les relacions de poder i tot allò que aproxima els espectadors d'avui a la vida d'aleshores —la dels més rics i la dels més pobres— pren forma en un recorregut en què els diàlegs, les accions de defensa, els

atacs dels assetjadors, la resistència, els heroïsmes i les traïdories caracteritzen la majoria dels personatges.

Si no fos perquè l'escenografia natural del Born no es pot reproduir en cap altre escenari, diria que Jordi Casanovas, ni que de moment ell digui que no ho veu possible, no ha deixat de pensar en el fet que l'espectacle es pugui interpretar també fora de l'espai per al qual ha estat creat. El guió ho permet. La història que conta, també. Això vol

dir que la fusteria teatral de *L'Auca del Born* ha passat per davant de la circumstància puntual de l'encàrrec: fer de pòrtic inaugural del nou Born Centre Cultural.

Cal remarcar que aquest és l'espectacle més econòmic de tota la temporada: només 2 euros. L'aforament per sessió: 500 espectadors. I cal recordar també que l'import de la recaptació es destina a dues entitats socials del mateix barri de la Ribera: Solidaritat amb la Gent Gran i Esquitx. Gairebé sí que, en aquest cas, es pot dir allò que els catalans de les pedres en treuen pans.

Per Francesc Nicolau

Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

No totes les demències senils són «Alzheimer»

La demència senil que molts vellets pateixen a casa nostra és certament la que el metge bavarès Alois Alzheimer (1864-1917) va estudiar amb detall i d'aquí li ve el nom. I això ha fet que molts identifiquin «demència senil» amb alzheimer, però cal advertir que no sempre és aquesta malaltia la que provoca la manca de memòria, confusió mental, desorientació espacial i agitació psicomotora, característiques d'aquesta xacra. Hi pot haver altres alteracions de l'organisme amb símptomes semblants, cosa que cal tenir molt en compte a l'hora de medicar convenientment.

La demència amb cossos de Lewy (clínicament el DLB, de *Dementia with Lewy Bodies*) és la segona causa més greu del deteriorament psíquic i motriu després del mal d'alzheimer. Aquesta altra malaltia que només a Amèrica del Nord ja afecta 1,3 milions de persones, fins ara se suposava, amb fonament, que tenia un origen genètic, però poc més se'n coneixia. I l'actualitat científica que avui us vull comunicar és que científics de casa nostra hi han fet fer una passa endavant en el seu estudi. L'Institut de Ciències de la Salut, vinculat a l'Hospital Germans

Hospital Germans Trias i Pujol.

Trias i Pujol de Can Ruti de Badalona, és el que té el mèrit de la troballa. Investigadors d'aquest Institut han identificat en quin gen es produeix l'alteració genètica que provoca el DLB, cosa que d'ara endavant permetrà diagnosticar amb encert aquest tipus de demència en pacients que de vegades eren tractats amb fàrmacs que atenuen l'alzheimer però que no serveixen per

al DLB. Més encara, aquests medicaments de vegades provocaven efectes adversos en els que eren malalts d'aquesta altra mena. La troballa, que es féu en mostres de cervell de cadàvers d'individus que patien de DLB, ja ha estat patentada en forma de biomarcador per la companyia farmacèutica Grifols.

I com que fins ara molt sovint no es tenia una prova eficaç per determinar quina era de les dues la malaltia degenerativa del pacient, tenint com tenen l'una i l'altra símptomes molt semblants, ens hem de congratular de la troballa perquè es podrà evitar en endavant la confusió fent simplement l'anàlisi de l'ADN de l'individu i veient si té afectat aquell gen que quan es troba alterat provoca el DLB. Cosa que equival a dir que ja serà fàcil diagnosticar si una persona es troba en el cas

d'aquesta altra malaltia i no de l'alzheimer. Això és clar que encara no és tot, però representa un progrés per a la medicina.

Desitgem, doncs, que continuïn les investigacions i puguin combatre's eficaçment totes aquestes malalties que tants problemes causen als familiars dels qui les pateixen!

Qüestions fonamentals plantejades per la biologia actual

30. Malalties hereditàries cromosòmiques

Potser em preguntareu: que no eren cromosòmiques les malalties hereditàries descrites en els dos capítols precedents? És que vols tornar a parlar dels gens dels cromosomes? No, no es tracta de repetir res, però el que passa és que s'anomenen així, «malalties cromosòmiques», les degudes no a gens concrets localitzats en els cromosomes sinó les que provenen de deficiències en la quantitat o estructura dels mateixos cromosomes sencers. Es tracta de malalties generalment encara més greus que les que es deriven només d'alteracions dels gens de dintre dels cromosomes. També en aquest cas cal distingir entre afeccions autosòmiques (relatives als 22 primers parells de cromosomes) i les relatives al sexe (o sigui al cromosoma 23). Les estadístiques ens diuen que de cada milió embarassos 150.000 no arriben a terme i la meitat d'aquests (un 7,5% del total) no ho fan precisament per culpa d'anormalitats cromosòmiques. Els biòlegs actuals han fet també en aquest punt estudis meticolosos. Diguem-ne alguna cosa:

Variacions numèriques en els autosomes

La normalitat, ja ho sabem, és que el nou nat tingui 2n cromosomes en les seves cèl·lules, i en el cas humà n=23. Són dos jocs de cromosomes i aquest conjunt cromosòmic s'anomena dotació diploide. Però de vegades es dona el cas de dotacions triploides, de 3n (aproximadament un 1,3%) i fins i tot de 4n, tetraploides (un 0,45%). I també es pot donar el cas d'un nombre de cromosomes que no és un múltiple enter de n. S'anomenen aneuploides aquests casos i provenen d'una meiosi

anormal.

Pel que fa als triploides només tenen unes poques setmanes de vida intrauterina i acaben en un avortament espontani. Els tetraploides no poden tampoc desenvolupar-se i fan el mateix. Però la majoria dels aneuploides poden viure més temps i acabar naixent, encara que la supervivència postnatal és sempre curta. Hi ha, tanmateix, una excepció ben notable: la de tenir tres cromosomes de nombre 21, que s'anomena «síndrome de Down» o «trisomia 21». També n'hi ha d'aquests que no arriben a néixer (potser un 75%), però els que ho fan poden tenir una vida bastant llarga. Aquesta anormalitat afecta un 0,12% dels nascuts. El seu fenotip presenta unes alteracions característiques ben conegudes: aspecte mongoloide (per això també és coneguda amb el nom de *mongolisme* aquesta afecció genètica), hipotonia muscular, dits curts i un cert retard mental. Els barons són estèrils però les femines poden tenir fills normals o trisòmics. Cal reconèixer que els nascuts amb aquesta síndrome poden tenir un desenvolupament físic i psíquic ben acceptable si se segueixen unes pautes d'educació adequada en un bon ambient familiar. Com cal que això es digui i es tingui present! Sempre s'hauran de tenir en compte les peculiaritats que comporta la vida d'aquests afectats ja que, és clar, no se'ls pot demanar més intel·ligència que la que tenen; però cal dir també que, per una altra banda, tampoc no és tan poca com alguns creuen.

Aquí també podem recordar que aquesta anomalia té una certa correlació amb l'edat materna, la probabilitat de la trisomia 21 es va fent més alta a mesura que augmenta l'edat de la

mare, sent màxima en dones de 40 o més anys.

Si se'ns pregunta la causa de la trisomia 21, la resposta és molt simple: prové del fet que en la meiosi, quan la cèl·lula germinal (masculina o femenina) fa la disjunció passant de ser diploide a haploide per convertir-se en dos gàmetes (espermatozous o òvuls) el parell de cromosomes 21 no fa la disjunció i això causa que en unir-se a l'altre gàmet, al moment de la fecundació els homòlegs 21 siguin tres i no dos.

Totes les altres herències aneuploides autosòmiques impossibiliten arribar a la vida adulta. Tenim les trisomies dels cromosomes 13 i 18, anomenades síndromes de Patau i d'Edwards respectivament, que produeixen alteracions físiques i mentals molt més greus que la del 21. Tots els que neixen amb una d'elles tenen una vida molt curta. La mortalitat és del 90% al cap de poques setmanes.

Variacions numèriques en els cromosomes sexuals

En aquest tipus d'anormalitats gèniques una molt coneguda és la síndrome de Turner, que és el cas dels nascuts amb un sol al·lel X, o sigui amb monosomia X, que s'expressa 45,X0, ja que l'afectat només té 45 cromosomes. Seran sempre de sexe femení però pocs embrions arriben a terme, ja que un 99% acaben morint durant l'embaràs.

Més interessants són les trisomies sexuals que poden ser de tres tipus: XXY, XYY i XXX, els dos primers amb fenotip masculí i el tercer amb femení. La seva incidència aproximada és d'un 1 per mil en cada un dels tres

casos. Tots tenen, és clar, 47 cromosomes, els 44 autosomes normals més aquests tres. I tots poden arribar a vida adulta. En el XXY, anomenat síndrome de Klinefelter, ens trobem amb homes d'estatura relativament alta, si bé posseeixen formes feminitzants, i tenen atrofia testicular. En el XYY també són homes d'estatura més aviat elevada i es diu que tendeixen molt a comportaments violents, però això no està encara prou comprovat, perquè l'ambient també hi pot tenir la seva part. I en el tipus XXX hi ha dones de fenotip ben normal, però amb un coeficient intel·lectual més baix que d'ordinari.

No cal dir que per arribar a tots aquests coneixements, que hem exposat en els tres últims capítols, els genetistes actuals han hagut de fer moltes investigacions. El treball de laboratori ha estat molt gran. I segueixen, és clar, sense parar. Aquí hem de dir que l'invent de les tècniques per aïllar les seqüències d'ADN específiques en els cromosomes ha estat determinant. Aquestes tècniques han facilitat marcar de forma diferent els cromosomes i en ells determinades regions. És veritablement admirable el que s'ha aconseguit. Una de les tècniques de diagnòstic cromosòmic és l'anomenat «bandeig-G» que proporciona no tan sols la identificació d'un cromosoma sinó també regions d'ell pel detall d'un patró de bandes. I un altre mètode també molt enginyós és el «pintat cromosòmic» que es basa en unes llargues molècules d'ADN marcades amb molècules fluorescentes que s'uneixen específicament al cromosoma. Cal agrair als científics la labor que han portat a cap, tan clarificadora del funcionament de la natura.

Preu per setmana 15 euros (IVA Inclòs)

Des del carrer

ALBA PÀMIES, DEL GRUP DE JOVES DE SANT JOAN BOSCO DE BARCELONA

«Hi ha un abans i un després de Taizé»

Samuel Gutiérrez

El primer contacte d'Alba Pàmies amb la comunitat de Taizé va ser el Nadal del 2012 amb la participació a Roma en la tradicional trobada europea. Va ser una experiència magnífica, transformadora, que la va engrescar a peregrinar durant l'estiu a la font d'on brolla aquest carisma d'arrel monàstica: el poblet francès de Taizé. Ho ha fet amb alguns amics del grup de fe de la parròquia de Sant Joan Bosco i amb la delegació de Joventut de la diòcesi de Barcelona. L'experiència ha tornat a ser colpidora. Aquesta jove barcelonina de només 16 anys ha viscut una setmana intensa de pregària, convivència i servei. Un temps privilegiat per trobar-se amb ella mateixa i amb Déu.

Quina va ser la teva primera impressió en arribar a Taizé?

Al principi em va sobtar molt la senzillesa del lloc i la quantitat de gent que hi havia de tants països diferents; l'ambient era molt agradable, però a la vegada et trobaves una mica perdut, sense saber què fer o on anar, però a poc a poc t'anaves adaptant al lloc i sobretot als horaris per menjar!

Què ha significat aquesta experiència per a tu i per a la resta de joves de la parròquia amb qui anaves?

Concretament m'ha suposat una experiència de trobar-me a mi mateixa, però sobretot de trobar-me amb Déu, de connectar amb la meua fe d'una manera més profunda i d'arrelar les meves creences. Per a la resta del meu grup també ha estat una experiència molt gratificant. Els comentaris, en tornar, eren molt positius.

Hi ha un abans i un després d'aquesta experiència?

Sens dubte puc dir que hi ha hagut un abans i un després de Taizé, però costa trobar les paraules per descriure

el que es viu una setmana sencera en aquest lloc tant màgic. Pel que fa a la meua fe m'ha aportat sobretot seguretat, deixar de tenir por sobre què diran o què pensarà la gent i poder tenir una comunicació amb Déu que no havia trobat fins ara. Ha estat una renovació d'energies per començar el curs des d'una altra perspectiva.

Taizé és ideal per iniciar-se en la pregària... Ha estat així per a tu?

Realment puc dir que sí. Els cants de Taizé m'han ajudat molt en la pregària, i sobretot la gent, predisposada sempre a ajudar-te en qualsevol moment, tot i no conèixer-te de res. És increïble! La pau que s'hi troba i la manca de soroll es fan notar també molt positivament.

Juntament amb la pregària, Taizé potencia la fraternitat i la simplicitat de vida. T'ha costat entrar en aquest dinamisme evangèlic?

En un principi em va costar adaptar-me a l'estil de vida que s'hi fa allà, com ara les tres oracions diàries que es realitzaven (i també una eucaristia cristiana de bon matí per als més matiners). Pensava que se'm faria pesat, però no ho va ser en absolut. També puc destacar la simplicitat dels àpats. Fins i tot en algunes ocasions hi havia gent que es podia arribar a quedar amb gana, però vam poder comprendre que estàvem realitzant un acte de solidaritat amb la gent que no tenia prou recursos econòmics per venir, amb un menjar una mica més barat. Va ser una de les coses que més em va sorprendre comparant-la amb el que vivim nosaltres dia a dia a casa nostra.

Una cançó de Taizé que t'hagi marcat i que expressi bé la teva vivència allà?

Hi ha hagut moltes cançons que m'han marcat, però crec que en puc destacar *Bless The Lord*.

Pensant-ho millor

Carlos Amigo Vallejo
Cardenal
arquebisbe emèrit
de Sevilla

Les virtuts de la crisi

Ni ens alegrem de les dificultats, pensant que l'experiència pot canviar el comportament moral de les persones, ni considerem que calen unes bones reprimendes de tant en tant. Potser sense adonar-nos-en, obrim els ulls i comencem a veure que havíem oblidat valors molt importants, que gairebé havien desaparegut en l'interès i l'estimació de les persones o que en prescindíem per considerar-los gairebé innecessaris.

Però ara, en unes noves circumstàncies de necessitat i de suport, hem pogut veure la importància del valor de la justícia i dels drets (feina, habitatge, alimentació...). S'ha elevat el llindar de la sensibilitat davant de la indigència del necessitat. La solidaritat és un valor inqüestionable, i ningú no es pot sostreure d'una obligació que comporta compartir el que es té amb aquells a qui els manca el més elemental, fins i tot per sobreviure.

Hem pogut comprovar que, quan tot sembla que s'enfonsa, el millor suport sempre acostuma a ser la família. Els pares no deixen mai de ser pares dels seus fills, ni els avis dels seus néts. Hi ha retorns a la casa familiar certament exemplars. Al costat de la família, també el veïnatge, els amics, la gent desconeguda que es fa propera i que ajuda.

Institucions, noves i antigues, redoblen les seves activitats d'acció social i són imprescindibles en aquests moments. I gràcies a aquestes es té el que és imprescindible per continuar vivint. I, en aquestes institucions, un voluntariat exemplar, diligent, lliurat. Podem posar molts noms a la manera d'ajudar el proïsme. Sempre es tracta d'una acció d'amor envers els altres, de benefici per a l'indigent. L'atruisme només parlarà d'una resposta a l'agressió que produeixen les ferides dels malalts; el vessant humanitari apareix com una espècie de compassió laica, i la solidaritat com a suport a una causa comuna.

Les nostres actituds i comportaments només poden ser aquells que, sempre en la base de la justícia, tenen la caritat i la misericòrdia com a principis fonamentals d'actuació. Els nostres criteris són els de l'Evangeli i els de les cartes dels apòstols: el qui no estima el seu germà, que veu, com pot estimar un Déu que no veu? Qui no estima està mort.

Rauxa

Conèixer els propis límits

Sovint sentim a dir que cal conèixer els límits d'un mateix. Aquesta expressió se sol fer servir per indicar que s'ha d'anar sempre al màxim, fins a forçar i superar aquest límit presumptament autoimposat, que es considera com una barreira per ser realment lliures, i desplaçar-lo molt més enllà. Això es veu clar en certes disciplines esportives de degast o de risc, cada vegada més de moda. La consigna és anar sempre una mica més lluny, no donar-se mai per satisfet amb el que un té o ha aconseguit: es tracta de fer com més cims i més alts millor, de fer la travessa nedant més llarga del món i en general deixar-se la pell per establir un nou

rècord personal. Aquesta actitud d'autosuperació constant també abunda en el món financer i empresarial, amb conseqüències catastròfiques prou conegudes. Qui té aquesta set insaciable sempre demana més, i el món se li acaba fent petit per omplir el buit que sent a dins. Conèixer realment els propis límits és una cosa molt diferent: cal tenir-los presents, reconèixer que no podem anar més enllà i que no cal forçar-los si no és estrictament necessari. La vida no consisteix en una cursa amb un seguit de marques que cal batre, sinó a valorar com cal el que ja tenim, que sol ser molt més del que ens sembla, gaudir-ne i donar-ne gràcies.

Eduard Brufau

